

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE C

== Inzerati: ==
 Enostolpna petlitrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolpna petlitrsta po 2 j vin.
 == Poslano: ==
 enostolpna petlitrsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenemal
 nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni rač

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Popolna jasnost.

Naš liberalizem je v srce zadet in razkrinkan. Noben objektivni človek ne more več dvomiti, kje so njegove simpatije in kam meri njegovo delo. Ljudje, katerim je patriotična manifestacija za cesarja, Avstrijo in hrvatsko-slovensko domovino »trotelstvo« in »infamija«, so celemu svetu pokazali, kaj da so. Če pa je kdo hotel vendarle še kaj dokazov, jih je tudi dobil in jih še dobi, kolikor jih hoče v liberalnih listih, ki so neovržne dokazne listine za pravi značaj liberalne stranke. Hinavska krinka je padla, liberalci se kažejo zopet brez sramu to, kar so.

Le par dni je poteklo in že je prišel »Slovenski Narod« tako daleč, da izgovarja srbske morilske pobaline, izgovarja podli zavrati umor v Sarajevu, češ, da je bilo delo teh podležev le sad »obupnih razmer« in čin »obupnega ljudstva«. Pri tem dobro ve, da so Srbi, odkar je Bosna pri Avstriji, od leta 1879. dalje, bili od naših bosanski vlad, ki so bile vedno v rokah Mažarov in mažarizma, tako nečuvno protežirani, da so katoliški Hrvatje to občutili kot kruto krivico. A za to se »Slovenski Narod« nič ne briga, ker ne čuti ne s Slovenci, ne s Hrvati, temveč samo s Srbi, to se pravi s tistimi Srbi, ki so »obupniki«, ker spada Bosna pod cesarja Franca Jožefa in ne pod srbskega kralja Petra I. To je tista točka, ki peče vse, ki so pri velesrbski propagandi. Tu se ne gre za nobene narodne pravice, katere uživajo ravno Srbi v Bosni v polni meri, temveč samo za golo in podlo veleizdajstvo. In samo to veleizdajstvo je rodilo sarajevski umor pod vodstvom izvestnih belgrajskih krogov, a naši liberalni listi ne najdejo za to odločne graje, njihovo srce je v njihovem »kulturnem središču«, v Belgradu — — —

Kdor ima odprte oči, jasno vidi, kako igra naš liberalizem pod eno odejo z velesrbskimi propagandisti. Srbski trgovci so iz političnih razlogov iz sovraštva do Avstrije sklenili bojkot vsakega blaga, ki pride iz avstrijske monarhije. Ne gre se tu le za nemško in mažarsko, gre se tudi za slovansko blago, zlasti za češko, hrvatsko in tudi slovensko blago. In kdo gre tu Srbom na roko? Slovensko liberalno časopisje, na čelu mu »Slovenski Narod«, ki se je udinjal velesrbskim bojkotom kot denuncijant,

da jih opozori na slovenske tvrdke, katere treba bojkotirati. Opozoril je že na žbljarsko zadrugo v Kropi . . . »Vse naj hudič vzame«, to je liberalna parola. Ta stranka je sramoten madež na našem narodnem telesu in sram bodi slehernega, ki se še sedaj ne loči od te družbe.

Jasnost vlada na Slovenskem, popolna jasnost! Ta jasnost je sicer žalostna, toda koristna, ker se sedaj vsak ve ravnati.

Po umoru prestolonaslednika.

Kaj sedaj?

Pod tem naslovom piše dunajska Reichspost: »Avstrijsko ljudstvo razume, da morajo ostati vspehi preiskave zaenkrat še tajni, da se prezgodaj ne preplasi sokrivcev. Zahteva pa, da se potem, kakor hitro bo preiskava zaključena, ničesar ne prikriva in ne olepšava. Tu se ne sme priti z izgovorom »državne tajnosti«. Zločin, ki se je izvršil s tako grozno očitnostjo, se mora v vsej svoji razpletenosti in vsemi sokrivci brezobzirno zakriti očem vsega civiliziranega sveta. Avstrijsko ljudstvo zahteva, da se vlada ne da slepiti in zadrževati z različnimi izbegavanji srbskih oblastnikov, z nobenimi šepavimi opravičevanji, z nobenimi umetnimi konstrukcijami in zvijačami o »neoficioznosti« in »neoficijelnosti«, marveč da neomajno vztraja na onem, k čemur jo opravičuje pošten razum in normalno pravno čustvovanje. Kajti ta pošten razum in normalno pravno čustvovanje bosta potem izrekla svojo sodbo. To bo porotno sodišče, a ne samo enega ljudstva, marveč mednarodno porotno sodišče: Ljudstva celega civiliziranega sveta bodo podala svojo sodbo o tem ničvrednem zavrati umoru. Treba bo pa dejanje izpolniti, izvršiti razsodbo. Kajti jasno je, da teža zločina ne dopušča nobene milosti, ki bi bila usodepolna slabost. Pooblaščenca topot — ne samo od evropskih velesil, kakor svojčas v Bosni, marveč zastopajoča mandat pravosti in civilizacije celega sveta, bo Avstrija izvedla, k čemur jo popolnoma opravičujejo že lastne koristi: skrbeti bo morala za polno kazen krivcev in očiščenje strupenega ognjišča. Srbija se mora na kak način oprostiti divje pretorijanske drhali, ki že delj časa sramoti ime srbskega naroda in ga izvrga v zaničevanju celega civiliziranega človeštva. Ako je kaj Srbov, ki bi pri tem

po svojem poklicu in dolžnosti sodelovali, tem bolje! Do tega skorajšnjega dne, prijatelji, brzdajte svojo nepotrpežljivost, toda ne vaše bolesti, ne vašega hrepenenja, maščevati plemenito kri in upostaviti čast domovine — nasprotno, skrbite za to, da ta bolest in to hrepenenje vedno višje vzplamtita!«

Avtentično poročilo frančiškanskega provincijala P. Lovra Mihačevića o zadnjih trenutkih pokojnega prestolonaslednika in vojvodinje Hohenberg.

Kar ste čitali v nemških časnikih, ni res. Stvar je taka: Ko je bil atentat izvršen in visoki osebi pogodeni s smrtnima streloma, se je avtomobil vrnil z njima v konak; ker je moja rezidenca v neposredni bližini konaka, sem takoj odhitel tjakaj. Ko so ju djali na postelje, me je grof Harrach takoj pozval, da grem k njima. Jaz sem videl, da vojvodinja še živi, sem ji podelil takoj absolucijo in potem šel v bližnjo sobo, kjer je ležal nadvojvoda. Ker so mu radi silne krvi glavo zastrli, nisem znal, če je še živ in sem mu dal absolucijo sub conditione, pokleknil in zmolil »De profundis«. Ko sem se vrnil v sobo, kjer je ležala nadvojvodinja, sem videl, da je zdaj ona umrla in sem zmolil »De profundis« i zanjo.

Fra Lovro Mihačević.

Sarajevski zarotniki.

Preiskava je doslej dognala 20 oseb, ki so bile neposredno udeležene pri zaroti, in sicer: Nedelko Čabrinović, Gavro Princip, Trifun Grabež, Vaso Čubrilović, Danilo Ilić in njegov mati, Nikola Ilić, Ivan Kranjčević, Jovo Varagić, Zorko Jeftić, čevlj. Mujezinović, Grabežev stric, župnik Črnogorčević in pravnik Jovo Jošić, ki je rezervni praporščak. Vsi se nahajajo v zaporih sarajevskega garnizijskega sodišča.

Brezskrbnost sarajevske policije.

Kako brezskrbni so bili ob sarajevskem obisku, dokazuje poročilo iz Sarajeva, ki trdi, da je bil Gavril Princip izgnan iz Mostara v Trebinje, da mu je bil prepovedan povratak in da je bil pod policijskim nadzorstvom. Po atentatu je šele trebinska politična oblast izvedela, da je Princip Trebinje zapustil že 26. junija in da je odpotoval v Sarajevo.

Razne aretacije.

V Mostaru je aretiran dvorni fotograf Dušan Marjanović, ker je na njegova padel sum, da je pomagal pobegniti zarotniku Bagiču.

Izzivanje srbskega časopisja.

Srbsko časopisje sramoti nečuvno naprej našo državo. »Politika« žali nesramno člane naše vladarske hiše. »Balkan« piše, da zadnji dnevi Rima, Bizanca, Benetk in Turčije spominjajo na sedanji položaj v Avstro-Ogrski. »Trgovinski Glasnik« piše, da morajo biti Srbi v Avstro-Ogrski pripravljani in oboroženi, da se branijo pred ropom oblasti in vlade. »Stampa« prerokuje, da ni več daleč tisti čas, ko bodo tisti Srbi, ki so zlomili turško moč in kaznovali Bulgare, krožili na Ivanovi Planini in na Trebeviču. Takrat ne bo ušel sarajevski župan Fehim Curčić in »sodraga«, ki ga uboga, zaslužen kazni. »Piemont« poziva »Narodno Obrano«, da naj najstrožje izvede protiaustrijski bojkot.

»John Bull« tožen.

Srbska vlada je srbskemu poslanstvu v Londonu ukazala, da naj tožni tednik »John Bull«, ki je objavil mistično poročilo, da je srbsko poslanstvo v Londonu za prestolonaslednikovo umor nakazalo 2000 funtov.

Drugi skupni ministrski svet

bo 7. t. m., kakor »Neue Fr. Presse« poroča, se enkrat zboroval in sklepal o korakih, ki so v zvezi z izidom sarajevske preiskave. »Reichspost« poroča, da se bo v Belgradu zahtevalo, naj se pospeši preiskava proti krivcem, ki naj se zasledujejo, in naj se zatre velesrbska propaganda.

Uradni dementiji glede na sarajevski napad.

Uradni brzojav trdi, da zapisnikar pri preiskavi po napadu ni izzival in da ni res, da bi bil po napadu neki častnik nekega policista s sabljo po glavi udaril, ker je držal z napadalcem, marveč je bil policist s sabljo ranjen, ker je napadalec branil pred razburjeno množico. »Reichspost« nasproti temu dementiju še enkrat naglašja, da je udaril policista s sabljo neki gospod iz nadvojvodovega spremstva, ker ni vršil svoje dolžnosti.

Uvajanje prestolonaslednika nadvojvode Karla v politiko.

»Prager Tagblatt« poroča, da prično v kratkem na cesarjevo željo uvajati prestolonaslednika Karla Franc Jožefa v politiko, in sicer v posamezne upravne posle. Dva sekčna načelnika ga bosta v vse stroke državne uprave, notranje in zunanje politike teoretično in praktično uvedla. Prestolonaslednik je bil dosedaj pred vsem vojaško iz-

LISTEK.

Josip Vandot:

Razor.

Slika iz davnih dni.
(Dalje.)

Solnce se je bližalo zatonu. Ponehal je boj; kajti boril se je samo še Volčan z desetimi borci. Srdito je udarila po njih neštevilna truma Obrov. In hrabri borci so popadali drug za drugim. Le Volčan in njemu ob strani Velimir iz Bistrice ter njegov junaški sin Gojmir so se še borili. »Drži se, sinko,« je govoril Velimir venomer in je sekal po pasjeglavcih, da je kar jekalo. »Drži se, sinko, in umri kakor Sloven... Morana stoji kraj nas. Ne boj se je, sinko...«

In Velimirja je zadela na glavo sovrážna sekira. »Drži se, sinko,« je še zajecjal in je padel na krvava tla. Obledel je tam in se ni več ganil.

Gojmir je stopil preko njegovega trupla. Stisnil je zobe in je sekal kakor v sanjah okrog sebe. Pred oči mu je stopila hipoma rodna hiša. Videl je mater tam ob mizi. K nji se je stiskala mala Slavica. Njen obraz je bil bled in njene oči vse objokane. In Slavica se je stiskala k materi in je gledala plašno skozi okno. Razločno se je vi-

delo, kako gori selo. Divje se vzpenjajo rdeči plameni in ližejo krog sebe. Že se dotikajo njegovega doma; že se kadi lesena streha... Tam po potu pa dirjajo divje pošasti. To so pasjeglavci, ki so se zapodili proti dragi hiši, kjer trepečeta njegova mati in mala Slavica.

»Smilujte se, sinji bogovi!« je zastokal Gojmir. A tedaj se mu je zapilila obrska puščica naravnost v srce. Gojmir se je prijel za glavo. Omahnil je in se je zgrudil na očetovo truplo...

Volčan je še vedno vihtel svojo sekuro. Pač ga je bilo zadelo že pet sovrážnih puščic. Obraz mu je bil zalit s krvjo, in iz prsi mu je curljala rdeča kri; a še vedno je vihtel svojo sekuro. Zmračilo se je bilo že napol. Kakor v megli je videl tam pred sabo krvav požar. Črn, gost dim se je valil preko polja. In Volčan je vedel, da gori tam njegovo selo Brnica... Pridrl je bil že do srede sovrážnikov. A tedaj je padel, zadet od treh ostrih kopij.

»Kriste, usmili se moje duše,« je še vzdihnil orjaški Volčan. Potem pa so se mu zaprle oči...

Mesec je pogledal izza temnih, daljnjih gora. Divje se je razlegalo skozi svetlo noč prepevanje Obrov. Umaknili so se z bojišča proti lesu in so taborili tam. Ni jim bilo treba ognjev. Kajti kamorkoli so segle oči;

povsod so se videli visoki požarji, in vse nebo je bilo krvavo razsvetljeno. Le tam doli na polju je vladal mir. Mesečni blede žarki so obsvetljevali mrtva, krvava trupla in so trepetali po vsem polju. Drava je šumela v svoji široki strugi, in to šumenje je bilo podobno bolešnemu plaču.

Na polju pa je ležala v tihi, pokojni smrti vsa Volčanova vojska. Mrtva je ležala tam svoboda gorotanskih Slovencev. In zato so plakali Dravinovi valovi in so šumeli bolešno v krvavo noč...

Drugi dan so prinesli Rogovinci Radegostovim novico o groznem porazu Slovencev. Pribignjev je pribežal z vsemi svojimi ljudmi preko gore. Vso noč so se plazili po črnih lesovih, da jih ne zajamejo pasjeglavci. Srečno so se izmuznili in so prišli ob jutranji zarji k Radegostu. In tedaj je pripovedoval Pribignjev o grozni nesreči, ki je doletela gorotanske Slovence. Bil je pri Slavojevi vojski. Sramotna Slavojeva izdaja ga je razburila tako, da je hitel takoj proti domu. Sklical je seljane in jim je razložil vse. In raje kot bi živeli v sramotni sužnosti, so pustili svoj dom, pustili svoje imetje in rodno grudo.

Radegost se je sesedel na stol, ko je slišal strašno novico. Obraz je zakril z rokami in je zajecal. Sloveni, ki

so stali v izbi, so povsili glave. Grenka bol jim je legla na srce, in v oči so jim stopile solze. Tišina je zavladala po prostorni izbi. To tišino je pretrgal tupatam bolesten vzdih, prihajajoč iz junaških prsi potrgega Slovena.

Radegost je skočil na noge. Prijel se je za glavo in je zaklical z glasom, v katerem je bilo polno gnjeva in gorja: »Kam smo prišli Sloveni! Gorje! Kot psi se moramo valjati divjakom pred nogami... Pomendrali bi jih bili, da ni bilo nesloge. Kleta slovenska nesloga! Sovrag kolje Slovena; a brat Sloven raje liže sovrage roke, kakor da bi pomagal bratu, ki ga bijejo sovrage roke... Kleta nesloga! Kam smo prišli Sloveni? Kam pridemo? — Gorje, gorje!«

In Radegost se je sesedel spet na klop. Divja bolest mu je prevzela vso dušo, in razjokal se je.

Sloveni so stali krog njega in so še vedno povešali glave. Solze so jim padale iz oči in so se svetile na njihovih bradatih licih. Trpeli so v tistem trenutku in so vedeli, da je ugasnila sinoči na nebu svetla zvezda, ki je tako lepo sijala na gorotanskem nebu. In vedeli so, da je bila tista zvezda — njihova svoboda.

(Dalje.)

vežban, dasi je bil leta 1906. uveden teoretično tudi v pravne in državne discipline po natančno izdelanem učnem načrtu, ki ga je odobril cesar. Prestolonaslednik je predaval o državnem in upravnem pravu dvorni svetnik dr. Ulbrich, o kanoničnem in o cerkvenem pravu dvorni svetnik dr. Ott, o civilnem pravu in o civilnem procesu, o trgovinskem in o meničnem pravu, o izvenspornem postopanju, o kazenskem pravu dr. Pfaff, o narodnem gospodarstvu in o finančnih vedah, o trgovinski politiki pa dr. Braf. Predavali so več mesecev, ko je bival prestolonaslednik kot nadporočnik pri Pragi. Cesar je izjavil željo, da naj bi prestolonaslednika uvedli v upravne posle popolnoma že do konca letošnjega leta.

Aretacije jugoslovanskih dijakov na Dunaju.

11. t. m. so na Dunaju zopet tri jugoslovanske visokošolce aretirali, namreč medicina Bukiceviča in Stojanoviča, oba Srba in slušatelja kmetijske visoke šole Predojeviča. Bukicevič je dal v kavarni pikolo krono, da zakliče: »Živio Srbija!« Pikolo je vzel krono in zaklical: »Živio Srbija!«, dijak pa naznanil. Stojanoviča, ki je skupaj z Bukicevičem stanoval, so tudi aretirali, a so ga po izvedeni hišni preiskavi izpustili. Predojeviča so zaprli, ker je v svojem domačem kraju, v Bosenski Krupi, agitiral proti sprememu deželnega načelnika Potioreka.

Aretacija vsled odobravanja sarajevskih zločinov.

V Gorici so aretirali 19letnega trgovskega sodelavca Ludovika Marasa, ker je odobral sarajevski atentat in hvalil srbskega kralja Petra.

Slovanski čebelarški shod v Pragi in Bulgari.

Iz Sofije poročajo: Na povabilo češkega čebelarkega društva v Pragi, ki bo priredilo v avgustu vseslovanski čebelarški kongres v Pragi, odgovarjajo bulgarski čebelarji tako-le: »Bulgarski čebelarji se na noben način ne morejo udeležiti kongresa, ki se imenuje slovanski, ne morebiti zato, ker se ga udeleže Srbi, ki so ravnatako kakor mi žalostno orodje tujih državnih vojakov, ki se pripravljajo, da bodo nekega lepega dne požrli Srbe in nas, temveč zato, ker se slovanska ideja kompromitira. V imenu slovanstva se uganjajo nečloveške stvari. Srbijo so Slovani podpirali in nahajali, da si je podvrgla milijon Bulgarov; v imenu slovanstva je ostalo pod grškim jarmom pol milijona Bulgarov; to vse se je zgodilo v imenu slovanstva. Nikjer ne protestirajo sedaj Slovani zaradi tisočev Bulgarov, ki izginjajo v srbskogrškem jetništvu, nikjer proti žalostnemu položaju, v katerem se nahajajo Bulgari v Srbiji, Grški, Rumuniji in Turški. Ako bi bil ta kongres res slovanski kongres ter bi imel res pred očmi dobrobit slovanstva in napredek čebelarstva, potem bi se mogli udeležiti tega kongresa samo pod pogojem, da bo ta kongres protestiral proti sedanjemu položaju na Balkanu, kajti spriči sedanjega položaja je mir na Balkanu nemogoč in tam, kjer ni miru, tudi ne more napredovati nobeno čebelarstvo in nobena kultura.«

Preprečen napad na nadvojvoda Leopolda salvatorja.

»Kurjer ilustrirani« poroča iz Przemysla: Za bivanje nadvojvode Leopolda Salvatorja v Przemyslu, kjer ostane do 3. avgusta, da nadzoruje vaje artiljerije, so odredili obširne varnostne odredbe. Ceste, po katerih se nadvojvoda vozi, policijsko zapro. Pred nadvojvodovim avtomobilom se vozi v avtomobilu voditelj przemyslske policije, Benoit. 600 orožnikov straži ceste iz Przemysla na artiljerijsko strelišče. Oblasti so bile obveščene, da je v Galicijo odpotovalo več Srbov, ki nameravajo nadvojvoda napasti.

Spopadi med Čehi in Nemci v Opavi.

Opava. Ob včerajšnjem nemškem taboru v Opavi in ob češkem taboru v opavski okolici so oblasti odredile najobširnejše varnostne odredbe, da preprečijo spopade. Veliko orožnikov in policistov je stražilo kolodvor. V Katareinu, kjer so Čehi zborovali, so oblasti pazile na to, da bi po zborovanju ne zadeli skupaj Nemci in Čehi. Nemci so izdali parolo, da Čehi ne smejo skozi Opavo. Na nemškem taboru je poslanec dr. Perko Nemce hujskal, da naj odbijejo češki napad na Opavo. Ob pol dveh se je izvedelo, da se je pripeljala več Čehov. Nemci so shod takoj zaključili in so drli na kolodvor, kjer je

izstopila češka rudarska godba, češki ognjegasci in drugi Čehi z znaki. Čehi sta sprejela češki deželni poslanec okrajni sodnik Lukec in odvetnik dr. Borowicki. Nemci so kričali »Pfui!« Nemški napad so pa orožniki in policisti preprečili. Nemci Čehov niso s kolodvora pustili, a Čehi so se podali po stranski poti v Katareinu. Nemci so trkali Čehom znake. Do tri četrti na tri je bilo še precej mirno, a takrat se pripelje iz Tišina v s češkimi zastavami okrašenem vozu češki deželni poslanec Gudrizh. Nemci so kričali nanj »Pfui!« in zahtevali, naj se zastave z voza odstranijo. Gudrizh je ukazal voz ustaviti in je Nemce s češkim govorom nagovoril, nakar so pričeli Nemci trgati zastave z voza in so končno voz prevrnili. Poslanca Gudrizha so že prej nemške surovine vrgle z voza in ga ranile. Prihiti so orožniki, ki so iztrgali češkega poslanca iz krempljev nemške sode, ki so jo razgnali. Nemci so v gruči s plavicami korakali po mestu in peli vsenemške veleizdajalske pesmi. Proti večeru so odinili Nemci proti Katareinu, kjer so imeli napovedano vsenemško krokarjo. Med potjo so hrulili in napadali mirne Čehi, a večje spopade so orožniki hitro končali. Ranjenih je bilo ob teh spopadih več oseb, med njimi tudi češki odvetnik dr. Borowicki. Nekaj oseb so tudi zaprli. Kaj da je bilo zvečer, še ni znano.

Albanske homatije.

Drač. Ako knez Wied ne bo dobil od velevalsti potrebne pomoči, bo odstopil. Med vladnimi četami vlada največji nered in popolna desorganizacija. Epirski vstaši prodirajo dalje in knezova avtoriteta v južni Albaniji popolnoma uničena.

Drač. 11. t. m. so zborovali v Draču pod predsedstvom kneza »dostojanstveniki« iz severne, srednje in iz južne Albanije. Bilo jih je okoli 40, med njimi tudi Prenk Bib Doda in Izmail Kemal. Nekateri med njimi so knezu svetovali, naj zahteva tujo pomoč, drugi so pa to odklanjali in naglašali, naj od vesil zahteva garancijo za Londonu določene albanske meje. Iza Boljetinac (ki torej res še živi) je rekel, da so Albanci knezu zvesti, čeprav ga niso sami izvolili. Če bi bil knez prisiljen zapustiti Albanijo, naj tega mandata kdo drugi ne prevzame, ker Albanci niso otroci, da bi se z njimi igrali. Ob posvetovanju se je konstatiral popolen sporazum med mohamedanskimi in katoliškimi udeleženci, naj knez ostane(!).

Drač. Po poročilih z juga Epiroti neprestano prodirajo in so že Skrapar zasedli. V Drač došli valonski prefekt je poročal, da prodirajo oddelki redne grške vojske in da sta v sedanjem položaju tako Berat kakor tudi Valona ogrožena.

Drač. Vstaši nočejo izročiti v Elbassanu vjetih nizozemskih častnikov Verhulsta in Reimersa, dokler njih zahtevam ne ugodijo. 10. t. m. je podal demisijo justični minister Mufid bej, ki jo bo knez sprejel. Ponoči na 10. t. m. so se zopet čuli posamni strelji pri prednjih stražah.

Carigrad. Listi uradno dementirajo poročilo nekega italijanskega lista, da bi bila neka albanska deputacija ponudila albansko krono princu Burhann Eddinu. Princ ne kandidira za albanski prestol.

Književnost.

»Mati vzgojiteljica.« Za dekleta, ki obiskujejo gospodinjstvo tečaje, pa tudi za vsa druga vsaj nekoliko izobražena slovanska dekleta in za mlade žene, je priredila neka učiteljica pod naslovom »Mati vzgojiteljica« knjigo, v katero je nanizala vodilne misli iz krščanskega vzgojeslovja. Ta knjiga, ki obravnava v devetih poglavjih na 102 straneh pouk o telesni, duševni, navedeni in socialni vzgoji otrok v dobi od njihovega rojstva do vstopa v življenje, je res lepa in zlata vredna. Skrbnih in delavnih mater imamo Slovenci prav mnogo, dobrih vzgojiteljic pa premalo. To matere same čutijo, da jim manjka navodila in si žele pouka o umetnosti dobre vzgoje. Nudi ga jim ta knjiga v toliki meri, da je nobena mati, pa tudi noben vzgojitelj ne bode odložil brez koristi. Toliko lepih, praktičnih vzpodbudkov k dobri vzgoji nimamo Slovenci doslej še nikjer. Oblika knjige je lična, njen tisk fin, jezik krasen. Knjigo je natisnilo in založilo tiskovno društvo »Kranju« in se dobiva pri njem, kakor tudi po knjigarnah, s poštino vred nevezana za 1 K 50 vin., vezana v polplatno za 2 K in v celo platno za 2 K 30 vin.

Dnevne novice.

+ »Slovenski Narod« hujska srbske trgovce k bojkotu — zoper Kroparje! Podlost naših liberalnih vele-srbov je brez meje. Sedaj hujskajo svoje belgrajske zaveznike v »Slovenskem Narodu« čisto odkrito na bojkot zoper željarsko zadrugo na Kropi! Imeli smo naše liberalce vedno za podle — a da gre njihova podlost tako daleč, da hočejo snesti nekaj zaslužka ubogim Kroparjem, to presega vse meje. Kroparji, če bodele občutili kaj bojkota — potem vedite, da se imate za to zahvaliti izključno samo pisčem in inspiratorjem »Slov. Naroda«! To so v resnici prava garjeva bitja, ki jih je treba s korenino iztrebiti. Pri tej priliki moramo izraziti svoje začudenje, da se sme v ljubljanskem časopisu brez sramu hujskati v bojkot v prilogi inozemske politične zarote zoper avstrijska podjetja! Kje je občutnost, ki se pojavlja takoj, kadar se pokaže le senca bojkotne tendence zoper kak nemški zavod v Ljubljani? Srbski bojkot, sklenjen v Belgradu iz zsolj političnih nagibov proti Avstriji, velja celi Avstriji brez izjeme — čudno tedaj, zelo čudno, da najde strastne zagovornike, pospeševalce in podle denuncianta v Ljubljani in da je vse to dovoljeno!

+ Deželni glavar dr. Šusteršič ogrožen od slovenskih velesrbov. Deželni glavar dr. Šusteršič je prejel od liberalne slovenske strani anonimno pismo, iz previdnosti spisano na pisalnem stroju in oddano na pošto v Trstu dne 9. t. mes. To pismo je nad vse značilno za liberalno stranko, njeno mišljenje in njene namere. Srbstvo se proslavlja v tem pismu kot »viteško« in zagovarja sarajevski umor, češ, da se je Princip odločil, umoriti enega »slovanorčca«. Končno naznanja pisec našemu deželnemu glavarju, da se najde oseba, ki mu bo zasadi štilet med rebra in sklepa: »V to Bog in sreča junaška.« (!) Tako, zdaj je menda vendar vsakdo na jasnem, s kakšno družbo da imamo opraviti. Slovensko ljudstvo se bo znalo znebiti teh garjevih bitij. Treba je pa takoj brezozirno nastopiti, kajti preveč je ta svojat že otrovala del našega naroda, zlasti mladino. Našo hišo moramo enkrat izčediti, naj velja kar hoče!

+ Pravična sodba Nemca v rajhu o rajnem prestolonasledniku. Dočim dr. Ritter v »Grazer Tagblattu« rajnega prestolonaslednika zaničljivo v nič devlje, piše vseučiliški profesor dr. Paul Herre v Leipzigu v »Woche« o njem kot o eni najimenitnejših osebnosti v sodobni Evropi. Herre opozarja na to, kako protislovne sodbe se o pokojnem Francu Ferdinandu čujejo in izreka za svojo osebo sledeče mnenje: Če je bil Franc Ferdinand velik prijatelj katoliške cerkve, se mora upoštevati, da se je pri tem dal voditi od misli, da je treba v Avstriji, ki je narodno tako zelo razkosana, varovati vsaj še versko edinstvo. Kar se Slovanov tiče, gotovo ni mislil Nemcev zatirati, ampak le utrditi avstro-ogrsko državno misel med Slovani s tem, da bi pravično vladal. Madjarov ni sovražil, obračal se je pa proti njihovu privilegovanemu stališču v interesu državne enote. — Herre konča: »Kljub vsej molčečnosti in resnosti svetovnega naziranja je bil Franc Ferdinand optimist, ki je strastno stremil za ciljem, katerega si je postavil. Bil je mož dejanj; delavnost je bila njegov življenjski element. To je tragika njegovega življenja, da naloge, ki ga je čakala in za katero je bil po svoji naravi in spoznanju tako odlično sposoben, ni mogel izvršiti. Za Avstro-Ogrsko pa se zdi njegova smrt naravnost katastrofalna. Veliko bolj kakor v drugih državah pomeni v politični zapletenosti podonavke monarhije močna osebnost. Franc Ferdinand se je z državno mislijo istovetil, ki edina jamči obstoj Avstro-Ogrske. Kdo bo njegov dedič?« — Zdaj pa s tem primerjajte ošabno-neumno pisanje »patriotičnega« »Grazer Tagblatta«.

— Shodi Slovenske Ljudske Stranke. Včeraj sta se vršila shoda v Črnem vrhu pri Idr. in v Hotederšici. Na obeh shodih je govoril poslanec Gostinčar.

— Dež. predsednik baron Schwarz je danes nastopil daljši dopust in odpotoval s svojo rodino v Krivo vrbo ob Vrbskem jezeru.

— Slovenska dijaška zveza je tudi letos izdala svojo »Slovensko-hrvatsko potovalno listino«, ki služi predvsem kot naslovna knjiga našega dijaštva. Ker ima v zalogi še več izvodov, priporoča vsem prijateljem dijaškega gibanja, da si jo naroče po dopisnici pod naslovom: Slovenska dijaška zveza, Ljubljana, Ljudski dom I. — Pošlje se po pošti in se ček priloži. Stane 70 vin. Obenem opozarjamo še vse ene naše di-

jake, ki jo še niso prejeli, pa jo žele imeti, da jo zahtevajo po dopisnici. Ob tej priliki svarimo zlasti našo prečastito duhovščino pred takozvano »Jugoslovansko potovalno listino«, ki z našo ni identična, ampak publikacija naprednega dijaštva, ki si je pa s svojo zvito taktiko znalo pridobiti vanjo tudi naslove nekaterih naših duhovnikov, zlasti iz obmejnih krajev. Vsem tem duhovnikom priporočamo, da v prihodnje ne dovoljujejo več svojih naslovov za tisk publikacij naprednega dijaštva, ampak naj si raje naroče našo listino, ki ima v evidenci vse naše dijaštvo in se na podlagi legitimacije, ki se nahaja na prvi strani listine lahko prepričajo o obiskovalčevi istinitosti. Prosimo, naj se vsaka zloraba naše listine od strani nasprotnega dijaštva takoj naznani zvezi, ki hoče poskrbeti za primerne korake.

— Odlikovanje. Častno svetinjo za 25letno zaslužno delovanje na polju gasilstva sta dobila člana prostovoljnega gasilnega društva v Šmartnem pri Litiji Ivan Illovar in Jožef Rajner.

— Smrtna kosa. V Motniku pri Kamniku je 11. t. m. umrla gospa Marija Bervar iz znane »Purgarjeve« hiše. Pokojnica je bila širom znana kot zgled prave krščanske matere ter je v tem duhu vzgojila četrto otrok, med katerimi je edini sin Jožef državno diplom. učitelj glasbe. Svetila ji večna luč!

— Od razburjenja nad sarajevskim dogodkom umrl. Sodni tajnik na okrajnem sodišču v Rogatici Janko Ašperger se je v nedeljo 28. jun. nahajal na komisiji na Sjetlini. Že ko se je vračal na postajo, je čutil neke slabosti. Ko so mu pa na postaji povedali, da je bil v Sarajevu umorjen prestolonaslednik in njegova soproga, je začel Ašperger od razburjenja kričati, nato pa se je mrtev zgrudil.

— Za lursko romanje, ki se omenja v notici sobotnega »Slovenca«, podpisana ne sodelujeta. Tozadevna notica je izšla brez vednosti podpisanih. — Prodajalna Katol. tisk. društva, Henrik Zalesjak, Ljubljana.

— Avtomobilne poizkusne vožnje na Gorenjskem. Dne 8., 9. in 10. julija t. l. so se vršile — kakor že omenjeno v našem listu — vsled nameravane vpeljeve nekaterih novih avtomobilnih zvez na Gorenjskem poizkusne vožnje. Avtomobil je vozil prvi dan na Brezje, v Radovljico, Lesce in nazaj, drugi dan v Mengeš, Domžale, Moravče, Kamnik in nazaj, tretji dan pa v Kokoško dolino in čez Jezerski vrh v Železno Kapljo. Vse vožnje so se vršile iz Kranja kot osrednje točke nameravanih zvez. Povabljeni so se vožnje udeležili sledeči gospodje: C. kr. okrajni glavar Fran Schittnik iz Kranja kot vodja komisije; stavbni svetnik Boleslav Bloudek kot zastopnik cestnega erarja; poštni svetnik Franc Hummel kot zastopnik poštne in brzojavnega ravnateljstva v Trstu; tajnik dr. Franc Windischer kot zastopnik obrtne in trgovske zbornice za Kranjsko; c. kr. okrajni glavar Franc Zupnek in deželnovladni koncipient Ludovik Pinkawa kot zastopnika okrajnega glavarstva v Radovljici; deželnovladni koncipient dr. Jožef Hubad kot zastopnik okrajnega glavarstva v Kamniku; veletržec Andrej Mejač, načelnik cestnega odbora za kamniški okraj; posestnik Franc Orel, župan trga Mengeš; zastopniki okrajnega glavarstva v Velikovicu in podjetnik Anton Kolenc, veletržec iz Celja, ki je osnoval že avtomobilni zvezi Celje—Ljubljana in Brežice — Grobelno. Vožnja se je izvršila brez najmanjše zapreke.

— Zgradba kanalizacije v Kranju. Mestni občinski odbor v Kranju je v svoji seji dne 9. t. m. oddal dela za zgradbo kanalizacije tvrdki Landthaller, Faulhammer & Müller v Št. Hipolitu na Nižjavevstrijskem za vsoto 125.394 K 55 vin. kot najnižji ponudnici izmed 11 oferentov pod pogojem, da omenjena tvrdka naroči vse izdelke iz kamenine pri tvrdki F. P. Vidic & Komp. v Ljubljani. Kanalizacija se bode izvršila z betonskimi cevmi in z vložki iz kamenine. Tvrdka mora delo v glavnem izvršiti najpozneje v 180 dneh.

— Romanje na sv. Višarje in Brezje. Dne 8. avgusta se bo napravilo skupno romanje iz Kamnika in okolice na sv. Višarje in nazajgrede na Brezje. Vlak odide iz Kamnika v soboto dne 8. avgusta. Vozni red: Kamnik ob 9. uri 25 min. dopoldne, Jarše ob 9. uri 43 min., Domžale ob 9. uri 52 min., Trzin ob 9. uri 59 min., Ljubljana (Šiška) ob 10. uri 52 min., Medvode ob 11. uri 16 min. dopoldne; prihod v Žabnico ob 2. uri 35 minut popoldne. Dne 9. avgusta se vlak vrne. Iz Žabnice odhod ob 12 uri 45 minut popoldne ter pride v Otočje ob 2. uri 38 minut, odhod iz Otočja ob 7. uri zvečer ter se vrne v Kamnik ob en četrt na 10. uro zvečer. Romarji bodo na

Brezjah tri ure. Vsak naj vzame seboj ogrinjalo. Vstopi in izstopi se lahko na vseh zgoraj omenjenih postajah. Kdor želi, da se mu naroči kosilo in na sv. Višarjih postelja, naj to pove, ko kupi karto. Vožna cena tja in nazaj stane za III. razred 6 K 6 v, II. razred 8 K 86 v. Kdor se misli tega romanja udeležiti, naj se oglasi osebno, ali pa po pošti denar pošlje vsaj do 25. julija. Poštni receptis velja za izkaznico.

— **Upravo senjske škofije** je senjski diecezanski svet sklenil izročiti kanoniku Žnidaršiču (kapitularni vikarijat v Senju) in kanoniku Smokvini (vikarijat v Novem), dokler ne bo imenovan nov škof.

— **Kaj bo pa z vinogradi, če bodo vsi ljudje abstinenti?** Glasilo slovenskih abstinentov »Zlata doba« odgovarja na to: 1. Se vam tega nikoli ni bati, da bi bili vsi ljudje abstinenti. 2. Grozdje bo treba prirediti uporabljati za brezalkoholno vino, in tega dela se bomo morali začeti prav resno lotiti. 3. Z našim gibanjem želimo predvsem izpodrinuti: a) vse žganje, b) pivo, zlasti tuje pivo, c) tuje vino. — Če se naši namenijo posrečiti, se bo domače vino lažje prodalo. Žganje, pivo in tuje vino so velika ovira, da se domače vino težko proda. Zato bi vinogradniki pravzaprav morali naše gibanje pozdravljati in podpirati. 4. Nekaj vinogradov je pa na Slovenskem res preveč; so ljudem le v škodo, ne pa v korist. Taki vinogradi naj se opuste in nadomeste z drugačnim obdelovanjem, ki bo ljudem več donosalo. To jim bo le v korist, ne le moralno, ampak tudi gnotno. — Kateri so tisti vinogradi, kje se pri nas izplača trto gojiti in kje ne, to dognati bi bila dolžnost naših kmetijskih veščakov, oziroma vlade in deželnih odborov. O tem bomo še govorili. Pa kmalu bo treba začeti s tem preiskovanjem. Vsekako bo pa naše gibanje privedlo tudi vinogradnike polagoma do tega, da ne bodo svojega pridelka toliko sami použili. Kajti to vemo, da je trta splošno dobičkanosna panoga gospodarstva; toda ta dobiček gre večkrat po lastnem grlu in zaradi tega največkrat po vinorodnih krajih ni blagostanja. Pametnim vinogradnikom se torej ni treba našega gibanja nič bati; in le hudobneži so, ki to gibanje zlorabijo za politično hujskarijo.

— **Razpisani lov.** Lov kraj. občine Selca se bo dne 30. julija 1914 ob 11. uri dopoldne v občinski pisarni v Škofji Loki potom javne dražbe oddal v zakup za dobo 5 let t. j. od 1. avgusta 1914 do 31. julija 1919. — Lov mestne občine Škofja Loka se bo dne 30. julija 1914 ob pol 11. uri dopoldne v občinski pisarni v Škofji Loki potom javne dražbe oddal v zakup za dobo 5 let t. j. od 1. avgusta 1914 do 31. julija 1919. — Lov kraj. občine Trata se bo dne 30. julija 1914 ob 10. uri dopoldne v občinski pisarni v Škofji Loki potom javne dražbe oddal v zakup za dobo 5 let t. j. od 1. avgusta 1914 do 31. julija 1919.

— **Toplice na Dolenjskem.** Po neugodnem vremenu v prvi polovici meseca junija je nastalo krasno poletno vreme, ki je privabilo mnogo odličnih gostov v naše Toplice. Med temi gosti jih je več, ki so letos prvič obiskali naše kopališče. Ti ne morejo prehvaliti ugodnosti, ki se jim tukaj nudijo, izbornega vpliva termalne vode ter okolice s prelepimi izprehodi. Posebno pa se vsi čudijo, da je vse to mogoče pri tako nizkih cenah. Vse to jih je toliko očaralo, da so obljubili, vsako leto obiskati naše Toplice. Naj omenimo med mnogimi obiskovalci sledeče: č. g. Špendal, kanonik iz Novega mesta, g. Pretnar z Bleda, g. polkovnik Janez Lavre z gospo iz Gradca, g. Ignac Tuljan iz Kobariča, g. inženir Spitzer z gospo iz Gradca, g. polkovnik pl. Hollega iz Ljubljane, g. višji ravnatelj Beuschovsky z gospo iz Gorice, g. baronica Hause z Pulja, g. baronica Ohlhausen z Dunaja, g. Linhart iz Gradca, g. nadrevident Roštan iz Ljubljane, g. Luznar iz Gorice, g. polkovnik Walenda z Dunaja, g. inženir Speidel z Dunaja, g. polkovnik pl. Sebisich z Dunaja, g. pl. Dolleschall, vdova polkovnikova iz Rudolfovega, g. Marija Pahor, priv. iz Trsta, g. Kurat, tob. ravnatelj iz Rovinja, č. g. župnik Korošec iz Ljubljane, g. Zanier, veleposelnik iz St. Pavla na Štajerskem, g. inženir Bleicher z Dunaja, g. dvorni svetnik Pajk z gospo iz Ljubljane, g. dvorni svetnik pl. Ridling z gospo iz Ljubljane, c. kr. višji revident Jakob Mule iz Trsta, g. Vilhar, višji oficijal iz Trsta, g. Krese s hčerko, soprogo c. kr. okr. glavarja iz Ljubljane, g. Hennigmann, zasebnica iz Kočevja, gospa Pisenberger iz Sarajeva, gđc. Schwinger iz Gradca, g. Picto z Dunaja, g. Fr. Meiskler z Dunaja, g. ekscelenca feldmaršall. Scribe z gđc. sestro iz Maribora, g. Jos. Smrekar iz Amerike, g. vitez Eisenstein iz Prage, č. g. Ramouš, žup-

nik iz Dobrega polja, in č. g. Fr. Bartl, župnik iz Smlednika pri Ljubljani. Mnogo tujcev se pripelje vsak dan, še več je pa prigašenih, ki ibodo obiskali naše Toplice tekom seziže.

— **Koristno predavanje** je imel v nedeljo dne 21. junija t. l. po sv. maši v šoli pri Sv. Trojici pri Moravcem in popoldne isti dan pri Sv. Heleni g. sodnik Avsee iz Brda o »nepotrebnih pravdarjih«. Pri obeh govorih je bilo natlačeno ljudstva, ki je z vidnim zanimanjem in odobravanjem sledilo govornikovim dobrohotnim nasvetom in opominom.

— **Razpisano poštarsko mesto** prvega razreda 3. stop. v področju poštnege in brzovajnega ravnateljstva v Celovcu je pri poštne uradu Kotje (Kötschach). Kraj leži med Šmohorjem in Zgor. Dravogradom in je eden večjih v tej okolici. Prošnje je odposlati do 16. julija t. l. Pri pošti je zistemizovano eno oficijantovsko in eno služabniško mesto.

— **Pri uršulinkah v škofji Loki** je imelo ondotno žensko učiteljske maturo 4. t. m. pod predsedstvom dvornega svetnika Levca in 10. in 11. t. m. pod predsedstvom dvornega svetnika Hubada. Vseh 17 maturantinj je dovršilo izpit z dobrim uspehom, med njimi 8 z odliko.

— **Zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov** v Postojni priredi v času od 19. do 26. julija 1914 I. razstavo vajeških izdelkov v poslopju ljudske šole v Postojni. Razstava se odprta v nedeljo, dne 19. julija, ob 9. uri dopoldne. Pri otvoritvi razstave bode predavanje o obrtnih zadevah. Razstava je odprta vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne. Vstop prost. Ker je ta razstava za razvoj obrtništva v našem okraju velikega pomena, se uljudno vabijo vsi prijatelji obrtništva, posebno pa obrtniki, da si jo ogledajo v kar največjem številu. — Razstavni odbor.

— **Iz Zagradca pri Žužemberku.** O naši občini se sicer zelo malo čita po časopisih, pa kdor bi mislil, da ne korakamo z duhom časa, bi se motil. Lahko smo ponosni, da je naša občina prva kmetijska občina na Dolenjskem, ki se ponaša z električno razsvetljavo. Predvsem gre zahvala našemu nezabnemu pokojnemu dr. Ign. Žitniku, državnemu poslancu, ki je dal že jeseni lanskega leta napeljati elektriko po svoji rojstni hiši, mlinu, žagi in celo gospodarskem poslopju. Delo je poveril naši slovenski trdku Vojnovič & Cie. Dr. Žitnik je nameraval letošnjo pomlad napeljati električno razsvetljavo tudi po vaseh Zagradcu in Fužine; toda v tem ga je nam vzela neizprosna smrt iz naše srede v njegovih najboljših letih, in skoraj bi bil padel ta projekt v vodo, da se ni zavzela zanj trdka Vojnovič & Cie. sama, ki je začela minoli mesec z delom in ga je dogovila v popolno zadovoljnost interesentov. Štejemo si v prijetno dolžnost, da smemo našo slovensko trdku Vojnovič & Cie. v vsakem oziru in vsakemu najtopleje priporočati. Bodi ji izrečena tem potom naša najiskrenejša zahvala. Pozabiti ne smemo tudi g. J. Terčlja, monterja gori omenjene trdke, ki je montiral v naši občini električno napeljavo. Dasi ravno so se mu pri prosti napeljavi delale od nekaterih strank precejšnje ovire, jih je vendar znal s pametnim in treznim postopanjem mirnim potom odstraniti ter je dovršil nemalo delo hitro in solidno v splošno zadovoljnost. Tudi njemu se kar najtopleje zahvaljujemo. Žalibog da se tudi v naši občini dobijo ljudje, ki z nezaupanjem gledajo to »novotarijo«, pa upanja, da bodo tudi ti sčasoma sprevideli, koliko boljše in cenejša je električna luč, kakor pa petrolejska svetilka. Tem potom se obračamo tudi do gospoda župnika, da dela po svoji moči na to, da se napravi električna razsvetljava tudi v cerkvi. Zagračani, le pogumno naprej po potu napredka!

— **Radi izgubljenih pravd skočil v Savo.** V Savo je skočil v petek dopoldne z mostu pod Kranjem zaradi izgubljenih treh pravd Janez Cvirn p. d. Kobalan iz Hotemož. Slek je obleko na mostu, nag skočil v največji curek in plaval nekaj časa po Savi. Potem se je pa premislil, prišel na suho in tekel med vrbe v gaštajsko gmajno. Neki fant mu je tja prinesel obleko. Nato sta pa prišla orožnika in sta ga spremila na sodišče.

— **Stroj za dviganje opeke** je padel na glavo te dni štirinajstletnemu Francetu Demšarju iz Krnice v kranjskem okraju in mu prebil lobanjo.

— **Člani slovenskega deželnege gledališča v Ljubljani** nadaljujejo svoja gostovanja z dramatičnimi in komičnimi večeri, ki imajo za vsebino bogat izvir vire spored. Na Vrhniki, v Borovnici, v Idriji, v Logatcu, v Ložu, na Babnem

polju, na Proseku, na Opčini, v Trstu, v Tolminu v Vipavi, v Ajdovščini itd. Prva predstava se vrši že v četrtek dne 16. julija na Vrhniki. Izmed izvirnih točk omenjamo grotesko »Po plesu«, v enem dejanju, pri kateri sodelujejo g. Bukšekova, g. Danilo in g. Molek. Za to gostovanje se zavzemajo naša odlična slovenska društva, da s tem omogočijo obstanek našim domačim igralcem.

— **Triglavski Dom na Kredariici** (2515 metrov) se je tudi že 28. junija otvoril; ker sta bila zaporedoma dva praznika, šlo je na Triglav veliko turistov, ki so tudi posetili Triglavski Dom. Ta je sploh najvišja oskrbovana planinska postojanka v vzhodnih Alpah. Ker leži le pičlo uro pod vrhom Triglava ter se tukaj shajajo vse triglavske poti in je razgled odprta na vse strani, je Triglavski Dom najbolj priljubljeno planinsko zavetišče v naših Alpah. Zato je pač častna dolžnost vsakega slovenskega planinca, da poseti ob svojih izletih tudi Triglavski Dom. Strogo obsojati pa je one drzne in brezobzirne ljudi, ki prihajajo po zimi proti tozadevnim društvenim predpisom brez vodnikov na to najhujšemu mrazu in viharju izpostavljeno zavetišče. Preteklo zimo so taki ljudje vlomili vrata, ponosnažili kožo, na ostuden način ponosnažili eno posteljo in uporabili gostoljubno zavetje brez plačila in brez najmanjše zahvale. Tako ne delajo pošteni izletniki in za naprej se bo vsak tak slučaj z vso strogostjo zasledoval in izročil kazenskemu sodišču.

— **Zrelostni izpiti na c. kr. državni gimnaziji v Rudolfovem.** Zrelostni izpiti so se vršili dne 9., 10. in 11. julija pod predsedstvom vladnega svetnika gospoda dr. Fr. Detela. Izmed 22 kandidatov, ki so bili k ustnemu izpitu pripuščeni, jih je naredilo pet izpit z odliko, in sicer: Gregor Albin, Guzelj Stojan, Lavrič Jožef, Trost Vladimir in Zupančič Martin. — Potem je bilo aprobiranih 16 kandidatov, in sicer: Ajdič Avguštin, Andolšek Rudolf, Cvar Alojzij, Erste Janez, Hočevar Janez, Jakša Jožef, Krhne Stefan, Lobe Feliks, Logar Jožef, Petrič Emanuel, Pirc Andrej, Rifelj Franc, Skuk Anton, Struna Alojzij, Škoda Jožef in Turk Alojzij. En kandidat je bil reprobiran na pol leta.

— **Kopališče Baška na Krku.** Za to kopališče ob Jadranu se oglašja čedalje več gostov. V zadnjih dneh je naznanilo svoj prihod tudi mnogo novih slovenskih gostov, osobito za hotel »Velebit«, niso pa sporečili, kdaj dosepejo in koliko časa nameravajo ostati. Ako si žele pravočasno zasigurati stanovanja, naj ne mudoma sporoče, kateri dan in za koliko časa pridejo v Baško, da se jim morejo rezervirati sobe, event. naj tudi naznanijo število oseb, ako jih bode dospelo več skupaj. Tako sporočilo je tem potrebnejše, ker je v drugi polovici julija in v avgustu pričakovati velik naval ne samo stalnih, ampak tudi novih gostov iz drugih slovanskih dežel.

— **Umor.** V Stupniku na Hrvatskem je mladi kmetijski posestnik Mato Trdak umoril svojega bratranca Pavla Trdak, nato pa pobegnil v Zagreb, da bi se odpeljal v Ameriko.

— **Hrvatice za narodne noše.** Na predlog znamenite hrvatske pevke gospe Milke Trnina priredi »Udruga za uščuvanje hrvatske pučke umjetnosti« v Zagrebu izpredov Hrvatic v narodnih nošah. Gospa Trnina je darovala v ta namen 1000 K, pridružile so s eše druge dame z lepimi zneski. Na ta način hočejo Hrvatice pripomoči k temu, da se ohrani slikovita narodna noša, ki žal, tudi na Hrvatskem čimdalje bolj izginja. Za izpredov kmetic v narodnih nošah se delajo velike priprave in ta izpredov bo resnično impozanten in zanimiv.

— **Sub auspiciis Imperatoris** bo 15. t. m. promoviral na dunajski univerzi g. Ivan Ma ver iz Korčele v Dalmaciji.

— **Iz žalosti nad prestolonasledni-**

kovo smrtjo se je ustrelil orožnik Ilija

Pejinović v Dubrovniku. Našli so ga

mrtvega in v njegovem žepu pismo, v

katerem navaja gornji vzrok za svoj

samomor.

— **Nesreča.** V petek dopoldne je vozil po domače Odrtnikov z Naklega pri Kranju šuto po Mohorjevem klanecu. Ta klanec je precej strm, zato se je utrgala zavora pri vozu, ki je tiščal konja naprej, dokler ni padel. Voznika pa je pritisnilo ob steno in šuta se je prevrnila nanj. Konj je le malo poškodovan, tembolj pa voznik, ki ima zlomljeno nogo. Odrtnikovega so prepeljali v deželno bolnico v Ljubljano.

CERKVENI VESTNIK.

Duhovne vaje za duhovnike bodo pri oo. jezuitih v Ljubljani tudi letos večkrat. Meseca julija bodo enkrat, začetek dne 20. julija ob 6. uri zvečer,

Meseca avgusta bodo dvakrat; začetek 3. in 17. avgusta. Za september in oktober se bo pozneje naznanilo. Čč. gg., ki se hočejo duhovnih vaj udeležiti, naj blagovoljno to prej naznanijo predstojništvu.

— **Druga pastoralna konferenca za semiško dekanijo** se vrši dne 16. julija; ob pol 11. uri dopoldne v Podzemlju.

Primorske vesti.

— **Kranjska industrijska družba odpušča delavce.** Pred kakimi šestimi tedni je Kranjska industrijska družba odpustila iz svojih plavčev v Škednju pri Trstu 470 delavcev. A tudi sedaj še vedno vsakih štirinajst dni, to je o priiliki vsake plače, odpušča 15 do 20 delavcev. Od treh peči ena stoji, a bi ustavili še eno, da nima družba s tržaško mestno občino pogodbo za dobavo plina za mestno plinaro, vsled česar morata delovati vedno vsaj dve peči. Vzlic temu, da je tovarna dosedaj že odpustila nad tretjino delavcev, so prenapolnjena vsa skladišča, in sicer ne samo na v Škednju, marveč tudi na Jesečah. Družba je imela svoje glavne odjemalce na Balkanu, kamor je pa danes skoro popolnoma prenehal eksport in je tovarna takorekoč brez naročil. Zato skušajo obrat kolikor mogoče omejiti in stroške zmanjšati. Pred 14 dnevi je bil v Škednju generalni ravnatelj tovarne, Rappel, ki je izdal stroge naredbes, da se ima uvesti na vseh koncih strogi varčevalni zistem. Značilno za duh, ki vlada v vodstvu družbe, je okolnost, da skušajo vzlic neugodnim razmeram in vzlic stalnemu odpušcanju delavcev vendar še nadalje spraviti v tovarno kolikor mogoče nemških delavcev. Kadar se namreč priglasijo za delo brezposelni delavci, vprašuje ravnatelj inženir Neuhold, ako je kateri Nemec vmes. Nemec dobi gotovo nameščenje, a za vsakega nameščenega Nemca je odpušen en Slovenec ali Hrvat.

— **Avtomobil grofa Boos-Waldecka v Gorici.** V sredo zvečer je došel v Gorico avtomobil grofa Boos-Waldecka, ki je spremljal nadvojvodo Franca Ferdinanda in njegovo soprogo po Bosni. Kakor znano, je bomba eksplodirala ravno pred tem avtomobilom. Imeli smo si priliko ogledati avtomobil, ki je na levi strani ves preluknjan od koscev bombe. En kosček bombe je naš poročevalec celo dobil v roke. Je kosček razsekanege železa. V tem avtomobilu je bil ranjen podpolkovnik Merizzi, ki ga je nadvojvoda hotel iti obiskat v bolnišnico. Avtomobil se nahaja sedaj v St. Petru pri Gorici, kjer stanuje grof Boos-Waldeck. Mašinerija je nepokvarjena; zato bodo pustili avtomobil.

— **Redka sreča čebelarja.** Čebelar iz Krasa poroča: Dne 15. maja sem imel prvi roj, ki mi pa je dne 28. junija dal že drugi roj. To je res redek slučaj za letos. Tu se tudi vidi, da je Kras za čebelorejo zelo ugoden.

— **Nova avtomobilna vožnja.** Tekom tega tedna dobi mlekarska zakluga v Hrušici pri Podgradu od trdke Saurer avtomobil za prevoz mleka in ljudi. Sprejaj je pokrit prostor za deset oseb, zadaj prostor za mleko. Redno začne voziti s 25. julijem. Odhajal bo v Trst spočetka zvečer do Kozine. Drugi dan zjutraj ob 7. uri odhaja iz Trsta na kolodvor Hrpelje—Kozina k zjutranjim vlakom. Po potrebi bo avtomobil napravil dnevno še eno vožnjo od Podgrada do Kozine in to največ ob praznikih in nedeljah. Cena od Trsta do Hrušice 2 K, do Podgrada 2 K 50 h, za krajše proge 8 vin. od km.

— **Reška občinska uprava v redu.** Zadnji čas je neki višji uradnik ogrskega finančnega ministrstva natančno pregledal vso upravo in knjigovodstvo na reškem magistratu, da dožene, v koliko so se razmere od lanskega leta izboljšale. Te dni je pregledovanje končal in poročal guvernerju, da je uprava sedaj v redu in v nekaterih oddelkih naravnost vzorna.

Štajerske novice.

— **Vsenemško zborovanje v Laškem.** Južnoalpski vsenemci so imeli v nedeljo dne 5. t. m. shod v Laškem. Zdi se, da se spodnještajerski vsenemci zbirajo. Že pri prvi volitvi za Wastianom znamo doživeti, da se bo nam vsenemška struja predstavila z velikim številom svojih pristašev. Trdi se, da so začeli gledati tudi na Marckhlov volilni okraj. Sklenili so namreč, da skličejo septembra meseca velik vsenemški strankarski shod. Znani agitator pl. Kramer iz Maribora je dobil nalogo, da uredi vse predpise za ta dan.

— **Št. Wastian se je zopet pokazal.** Mariborčani so bili v soboto dne 11. julija 1914 zopet tako srečni, da se je njih zopet novepečeni župan peljal v kočiji

skozi mesto Maribor. Bilo je to nekako ob 6. uri zvečer. Prejšnje čase so Wastiana pozdravljali po ulicah, sedaj pa je vse strme gledalo, češ: Kako da si ta človek upa na ulico? Mož je danes zopet mariborski podžupan in bi bil zopet rad državnozborni poslanec, seveda proti volji župana dr. Schmidererja in dr. Oroselna.

Š **Promocija**. Dne 11. t. m. je bil v Gradcu promoviran za doktorja vsega zdravilstva starašina »Zarje« g. Andrej Arnšek, bivši zdravnik v sanatoriju »Lassnitzhöhe«.

Š **Mörderrufe Živio.** (Kamnica pri Mariboru.) Nek dopisnik »Marburger-ces«, po svoji duševni kvalifikaciji očitno kompleten trotelj, se je lotil zadnji čas našega g. kaplana. Da štajerčevski falotje po noči kričijo, tega je kriv seveda g. kaplan. On jih uči. Višek troteleze je, da imenuje dopisnik te ponočne razgrajče — serbofile. In ker je neumnost vedno sparjena s perverznošjo, za to čitamo tudi ta le stavek: »Vielleicht erleben wir es vor den Toren Marburgs, daß harmlose Wanderer mit den Mörderrufe Živio und mit der Mördertrikolore weißblaurot a la Sarajevo niedergemacht werden.« Zakaj pripusti državni pravdnik tako hujskanje?

Š **Dekan in mestni župnik v Radgoni**, č. g. Franc Pinterič je imenovan za častnega kanonika sekovskega stolnega kapiteljna.

Š **Grozen strah v Mariboru**. V nedeljo dne 12. julija proti 8. uri zvečer je pripeljal od severa (od šentiljske strani) avtomobil, kateri je imel srednjeveliko slovensko trobojnico. Ko je vozil skozi Leitersperg in Maribor z razvito zastavo, so ljudske množice, ki so promenirale, obstajale in strme gledale za drvečim vozom, češ: Predznost, kdo si pa upa provocirati mariborske in okoliške nemškutarje in Nemce s slovensko zastavo. Cel Maribor je bil naenkrat poln grozne novice: Panslavisti so se peljali skoz Maribor. O joj!

Š **Novo slovensko katoliško izobraževalno društvo** se je ustanovilo v nedeljo dne 12. julija pri Sv. Marjeti ob Pesnici, v neposredni mariborski okolici. Udeležba na ustanovnem obnem zboru je bila izredno velika. Več sto naših vrlih somišljenikov iz domače in sosednjih župnij se je zbralo. Društvo se je nazvalo z imenom »Lipa«. Pristopilo je lepo število članov. Na ustanovnem zborovanju je govoril urednik »Slov. Gospodarja« Fr. Zebot. Po zborovanju se je vršila dobro animirana domača narodna zabava. Z 12. julijem je zopet zabit nov kol za naš narodno-obrambni jež v mariborski okolici.

Š **»Simile simili gaudet«** ali gliha vkup štrih. Bivšega ormoškega župana starega Kautzhammerja so hujskajoči članki »Marburger Zeitung« tako navdušili, da je zbral vse časnikarske fraze, ki se jih je v svojem življenju naučil, v eno pismo skupaj ter jih poslal »Marburger Zeitung«, ki je sedaj Kautzhammerjevo zbirko priobčila. Na koncu postane ormoški Kautzhammer celo visok politik ter kliče vladi z ozirom na Slovence: »Hier wäre drakonischer, reaktionärer Absolutismus am Platze!« Zatrepetaj, Slovenija, kajti znano ti je, koliko velja Kautzhammerjeva beseda v zboru visokih politikov! Si tacuisses...!

Š **Novo sodnijsko poslopje v Celju** bodo torej vendarle kmalu začeli zidati.

Š **Slovenska nižja gimnazija v Celju**. Ta učni zavod je v minulem šolskem letu posešlo 199 dijakov in 4 deklice. Vsled velikega števila dijakov so morali biti trije razredi deljeni in je vsled tega zavod štel skupaj 7 razredov. Že ta velik obisk kaže, kako potrebno bi bilo ta zavod razširiti v višjo gimnazijo. Poučevalo je 10 pravih in dva pomožna učitelja. Odliko je dobilo 32 učencev, 4 so padli, drugi so izvršili s povoljnim uspehom.

Š **»Grazer Tagblatt«** tudi ne vidi bruna v nemških očeh, zato išče pezdinje v slovenskih. Na nesramen način napada dr. Šusteršiča in dr. Kreka, češ, da njih govori v delegacijah in v dežel-nem zboru niso dovolj patriotični. Menda bodo odslej morali slovenski poslanci nositi svoje govore »Tagblattu« v cenzuro. Nemško hinavstvo raste v nebo.

Š **Proč od Rima**. Pokojni prestolonaslednik je rekel, da je zanj Proč od Rima istovetno s Proč od Avstrije. Na to se naj spomnijo nemški katonci v sedanjih časih, ko za vsakim voglom vohajo med Slovenci veleizdajnike.

Š **Sadna razstava**, ki bi se imela vršiti letošnjo jesen v Celju, je vsled slabe sadne letine na Spodnjem Štajerskem preložena na prihodnje leto.

Š **V konkurz** je prišel v Šoštanj trgovec Alojzij Kossar.

Š **Vlom v župnišče**. V župnišče pri Sv. Martinu pri Vurberku blizu Ptuj

so v eni zadnjih noči vlomili tatovi. Odnegli so 192 K 60 vin. denarja in drugih reči v skupni vrednosti 100 K. Storilcev se niso izsledili.

Š **Vlomil je neznan zlikovec** v nablralnike v Marijini cerkvi v Celju in odnesel precej denarja.

Š **Osebnost**. Mariborski gimnazijski profesor dr. Iv. Arnejc je za stalno pridružen naučnemu ministrstvu v službovanje.

Š **Celjski »Narodni List«** se je vsled stavke v »Zvezni tiskarni« v Celju preselil v Ljubljano in se bo odslej naprej tiskal v »Učiteljski tiskarni«.

Š **Maribor**. Dne 30. junija je za škralatico umrla učenka II. razreda Miksa Aleksič, hčerka našega somišljenika Antona Aleksič, vlakovodje južne železnice.

Š **Klasifikacija konj v Ormožu**. Poroča se nam: Te dni se vrši v našem okraju klasifikacija konj. H komisiji pritegnjeni trije cenilci so ljuti ormoški nemškutarji in to še dva za ta posel popolnoma nezmožna moža. Te može je imenoval uradni vodja ptujskega okr. glavarstva g. Netoliczka. Kje je tukaj vaša vedno imenovana nepristranost? Ta gospod kaže vedno bolj svojo nezmožnost, voditi slovenski politični okraj.

Š **Aretovali** so v Slovenski Bistrici trgovskega pomočnika Kempa, ki je v neki nemški gostilni zaklical »Živela Srbija«. Našli so baje pri njemu tudi neko od njega zloženo pesem, v kateri poveličuje atentat na prestolonaslednika. Izročili so ga okrožni sodnji v Mariboru.

Š **Smrtna kosa**. V Ormožu je umrl davčni oficial Anton Uršič. — V Sv. Marjeti nižje Ptuja je umrl trgovec, gostilničar in posestnik Ivan Murkovič.

Š **Požar**. V Zgornjih Žerjavcih blizu Sv. Lenarta v Slov. goricah je posestnik Weingerlu ogenj uničil vsa poslopja. Škoda je precej velika. Kako je ogenj nastal, ni znano.

Ljubljanske novice.

Ij **Konferenca Sod. SS. C. J. za mesto Ljubljana** (za sinodo) bo jutri, v torek, 14. julija, ob pol 5. uri popoldne v Alojzijevešču.

Ij **Sestanek zaupnikov »Svete vojske«** se vrši jutri v torek, 14. t. m., ob pol 8. uri v pisarni Zveze. Prosi se polnoštevilne udeležbe.

Ij **Eminentna socialna potreba**. Že svoječasno se je v našem listu grajalo, da se je v deželni bolnici na porodniškem oddelku odpravil I. in II. razred. Zelja najširših krogov je, da se ta dva razreda zopet uvedeta. Vpeljava I. in II. razreda na porodniškem oddelku je danes eminentna potreba za srednje-premožne kroge ljubljanskega meščanstva, ki ne morejo zmagovati pretiranih honorarjev in privatnih zdravšč. Merodajne faktorje nujno prosimo, da to stvar vzamejo v pretres, saj ni samo v korist širokih slojev, ampak tudi deželni upravi.

Ij **Vsesokolski kongres v Ljubljani**. Dunajski listi poročajo: Kot znano, je ljubljansko policijsko ravnateljstvo prepovedalo vsesokolski kongres, ki je bil sklican za sredo avgusta v Ljubljani. Slovenska sokolska zveza kot prirediteljica kongresa, je vložila proti tej prepovedi rekurz in istočasno sklenila, da se sokolski zlet vrši meseca septembra. Ker pa je vlada vztrajala na stališču, da udeležba zunanjih sokolov ni dopustna, se je izjavila slovenska sokolska zveza pripravljena, omejiti sokolski zlet samo na udeležbo avstrijskih sokolov. V zadnjih dneh so se vršile na Dunaju konference v notranjem ministrstvu zaradi te zadeve. Poslanec dr. Rybač je interveniral pri notranjem ministru baronu Heinoldu in je bil tudi poklican na Dunaj kranjski deželni predsednik, ki je 11. t. m. opoldne konferiral z notranjim ministrom in ministrskim predsednikom grofom Stürgkhom. Pri popoldanski konferenci s poslancem dr. Rybačem je izjavil minister, da vlada ni v stanu, ne glede na veliko gmotno škodo slovenske sokolske zveze, ki jo ima vsled predpriprav za sokolski zlet, dovoliti sokolski zlet tudi v omejenem obsegu.

Ij **Osebnost**. Deželnosodni predsednik Elsner je nastopil dopust in ga nadomestuje deželnosodni podpredsednik dvorni svetnik Pajk.

Ij **Odlikovanje**. Cesar je podelil poštenu poduradniku gosp. Francu Spillerju v Ljubljani srebrni zlati križec s krono. Čestitamo!

Ij **Imenovanje**. Cesar je podelil vpkomenemu podpolkovniku Matiju Prašnikarju v Ljubljani naslov in značaj polkovnika.

Ij **K smrti frankobrodskih dvojčkov**. Poročali smo že, da sta preteklo

sredo umrla z lobanjami skupaj zrasla dvojčka bančnega sluga Frica Stolla iz Vilbela pri Frankobrodu ob Meni, ki so ju kazali tudi v Ljubljani pod imenom Emi-Lisa. Otroka sta dosegla starost 2½ leta. Njuni starši so že prej rodili tri krepke dečke, ki so sedaj 4, 5 in 6 let stari. Vest o abnormalnem rojstvu skupaj zraščanih dvojčkov se je razširila kmalu po vsem svetu. Od vseh krajev so prihajali zdravniki v Vilbel in si ogledovali otroka. Ko sta bila otroka stara 1 leto, je neki impresarij stavil staršem ponudbo, naj bi otroka kazali ljudem za denar. Očetova sestra je spremljala otroka z impresarijem na potovanju po vseh večjih evropskih mestih. Starši so zaslužili pri tem kakih 30.000 mark, ravnotoliko menda tudi impresarij. Pred tedni sta obolela otroka na oslovskem kašlju, vsled česar je tudi ena deklica umrla. Bilo bi brez pomena, ako bi se hotelo potom operacije ločiti živega otroka od mrtvega. Tako je ostal živi otrok še dalje zvezan z mrtvim, dokler se ni čez nekaj ur onesvestil in umrl vsled zastrupljenja krvi.

Ij **»Mirov god«**. Dne 10., 11. in 12. julija leta 1814. so slavili stari Ljubljančani na zelo sijajen način evropski mir, ki se je sklenil v Parizu po porazu Napoleona v bitki pri Lipskem. Napoleon se je odrekel francoskemu prestolu in bil pregnan na Elbo. Na čast avstrijskemu cesarju Francu, ki se je zelo trudil, da bi zopet nastal mir v Evropi, je zložil slovenski pesnik Val. Vodnik znano pesmico »Pubiči, punčike, pul'te marjetice — —«. Pri omenjenih slavnostih Ljubljančanov so ljubljanski dečki in deklice plesali tudi neki balet. Ti otroci so imeli preko prs pripete trakove z natisnjenim besedilom omenjene pesmi. Med udeležnike slavnosti pa so se delili listki s tiskanim besedilom Vodnikove pesmi in prosto nemško prestavo. Oboje se lahko vidi v deželnem muzeju.

Ij **Vincencijeva konferenca Karmelske Matere božje za Vodmat, Selo-Moste** priredi vrtno veselico dne 19. t. m. pri g. Oražmu na Selu. Ker je čisti dobiček namenjen za otroško zavetišče, se preplačila hvaležno sprejemajo. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Ij **Ponarejalec vina Giacomo Bovi iz Rive ob Gardskem jezeru**, ki je bil po g. Avgustu Zajcu ovađen, se je dne 10. t. m. zašovaljal pred c. kr. okrajnim sodiščem v Ljubljani, kjer je bil radi kršitve vinskega zakona kaznovan z denarno globo 400 kron. Obenem je bil obsojen na štirinajstredni zapor radi ponaredbe zdravju škodljivih živil. Obsojen je bil tudi v plačilo vseh stroškov in povrnitev škode prizadetim ter v priobčitev obsodbe v vseh ljubljanskih dnevnikih. Bovi je zagovornik je prijavil priziv, čeprav je bil obsojenec radi enakega delikta že predkaznovan. Upamo, da bo c. kr. vzklicno sodišče to obsodbo potrdilo, če ne celo zvišalo, kajti ako bi se temu prefrancu ne prišlo pravočasno na sled, bi bilo lahko mnogo gostilničarjev in kavarnarjev občutno kaznovanih, vrh tega pa bi bili oškodovani naši konsumenti in producenti. Bovi je dal vse svoje premoženje med časom preiskave prepisati na svojo ženo, da se s tem zavaruje. To pa na noben način ne more držati, kajti če kaj takšnega zakon dovoljuje, bi se potem vsakdo enakih sleparskih načinov posluževal. Obsojenca zasledujejo tudi hrvatske oblasti po tiralici, toda hrvatske kraljevine se bo že znal ogibati. Vsa njegova vina so tam že uničena, kar se bo tudi pri nas zgodilo.

Ij **Umrla je** gospa Ivanka Petrovič, stara 37 let, soproga višjega pisarniškega oficijanta.

Ij **Domača umetnost**. V izložbenem oknu obrtno-pospeševalnega zavoda v Sodni ulici je razstavil eden najmarljivejših naših slikarjev pokrajinar Srečko Magolič zopet pet svojih umotvorov. Največja med razstavljenimi slikami nam predstavlja vas Stožice. V ozadju se kopičijo oblaki in deloma zakrivajo Kamniške planine, ljubljansko polje z vasio in oračem v ospredju pa žari v popoldanskem solncu. Ostale slike — posnetki domače grude — predstavljajo vas Ježico, Obraz s Posavja (pod Šmarno goro), Mestni log in Nunsko ulico v dežju. Izložbeno okno je odprto od 7. zjutraj do 5. popoldne.

Ij **Sijajen uspeh Slovenca v Gradcu**. V Gradcu se je vršila velika internacionalna kolesarska dirka »okolu Gradca« v dolžini 85 km. Startalo je 48 dirkačev v štirih skupinah: amaterji, častniki, vojaki amaterji in skupine. Proga je jako naporna in ima 10 težkih klancev. Tekmovalci so bili iz Ljubljane, Gradca, Dunaja in Zagreba. Prvi je došel na cilj Fran Ogrin, član K. S. K. Ilirije v Ljubljani, četrti je bil zopet Ljubljančan Ivan Rebolj (Ilirija).

Ij **Stavbno gibanje v Ljubljani**. V Pražakovi ulici namerava g. Mühl-eisen zgraditi tri večnadstropne hiše. Na zemljišču bivšega vojaškega oskrbovališča zgradita poslopji »Ljubljanska kreditna banka« in »Slavija«. V pritličju bo kavarna, v ostalem poslopu prostori za pisarne in stanovanja.

Ij **Aretirali so** v Tržiču na Primorskem 23 let starega Antona Dermota iz Ljubljane, ker si je, kakor poročajo listi, ob smrti prestolonaslednika pripel »rusko kokardo«. — Vest nekaterih hrvaških listov, da bi bila v Ljubljani aretirana dijak Sava Vukicevič iz Srbije in tajnik srbskega dijaškega društva »Rad«, Vranešič, ni resnična.

Ij **Nezgoda**. Triletni sinček premikača na južni železnici Viktor Kramar, Ulica na Grad št. 7, je zašel pod konje voznika spedijske tvrdke »Balkan«, ki je vozil premog, in se znatno poškodoval. Zlomil si je levo nogo. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

Ij **Umrl** so v Ljubljani: Nikola Pipan, bivši hlapec, 75 let. — Marija Černe, livarjeva žena, 59 leta. — Ana Zore, sprevednikova vdova, 75 let. — Marija Perko, mestna uboga, 85 let.

Priporočljiva knjižica.

Ij **Bosenski odbor v Ljubljani** naznani, da izide ta teden v »Katoliški tiskarni lepa knjižica: Peterček, apostol sv. obhajila, ki je najbolj primerno za šolsko mladino in ljubko čtivo za naše prvoobhajanje. Knjižica vsebuje resnično povest. Spisal jo je na Francoskem Bessières S. J. Prestavljena je že v češki, hrvaški, nemški in ogrski jezik. Za njeno kakovost govori dejstvo, da se je v prvem tednu razprodalo 3000 hrvaških in v prvih 14 dneh 12.000 nemških izvodov. Gotovo se bo tudi priljubila slovenskim vzgojiteljem in naši mladini. Komad stane 20 vinarjev. Naroča se izključno pod naslovom Bosenski odbor, Ljubljana, Alojzische.

Zadnje vesti.

TABOR KOROŠKIH SLOVENCEV V ŠT. JAKOBU V ROŽNI DOLINI.

Celovec. Včerajšnji tabor koroških Slovencev v Št. Jakobu v Rožni dolini je bil nad vse sijajen. Udeležnikov je bilo nad 2000. Napovedani nemški turnarji niso prišli razgrajati. Dr. Brejc je v svojem govoru poudarjal, da je prestolonaslednik Franc Ferdinand umrl mučeniške smrti za naše ideale. Cesarju se je odposlala brzojavka, v kateri se obsoja sarajevski zločin ter izreka sožalje, zvestoba in ljubezen koroških Slovencev. Državni poslanec E. Jarc je krasno in krepko zavrnil sumničanja naših narodnih nasprotnikov. Župnik Ražun je osto napadal koroški deželni šolski svet zavoljo zapostavljanja slovenskega šolstva. Žel je burno odobranje. Državni poslanec Grafenauer je imenoval vladni zistem na Koroškem anarhijo in ga ožigosal na krepk način. Govoril je o demonstracijah Nemcev proti izdajanju voznih listkov na slovensko zahtevanje na celovškem kolodvoru ter naglašal, da je vseh nerodov v Avstriji kriv nemški radikalizem, ki ga vlada redi kot gada na prsih Avstrije. Tabor je pozdravil tudi poslanec Piber. Zborovalci so prirejali govornikom navdušene ovacije. Resolucija, ki jo je koncem shoda predlagal gosp. Smodej, je bila med velikanskim navdušenjem soglasno sprejeta. Tabor se je zaključil s petjem cesarske himne.

CESAR.

IŠL. Cesar je bil včeraj ob 7. uri zjutraj pri sv. maši v kapelici cesarske vile v IŠlu, ki jo je daroval dvorni župnik prelat dr. Seydl, nato je reševal vladarske posle. K dineju ob pol 3. uri popoldne je bil povabljen tudi minister baron Burian.

CESAR IN DEMARŠA V BELGRADU.

Praga. »Narodni Listy« poročajo iz Dunaja, da se je cesar v avdienci grofa Berchtolda izrekel proti demarši v Belgradu, ker bi bilo to v direktnem nasprotstvu z njegovimi mirovnimi nameni.

MINISTER BURIAN V IŠLU.

IŠL. Ogrski minister pri najvišjem dvoru baron Burian se je pripeljal z ministrskim tajnikom pl. Szilansyjem ob 7. uri zjutraj v IŠL. Na kolodvoru ga je pozdravil kabinetni ravnatelj dr. baron Schiessl. Cesar je zaslísal barona Buriana ob 9. uri dopoldne v avdienci, v kateri je poročal o zadevah njegovega resorta. Burian je ostal pri cesarju do četrta na 11. uro.

KAJ PIŠE SRBSKO ČASOPISJE.

Belgrad. Časopisje zavzema stališče, da Avstro-Ogrska nima nobene pravne podlage, da bi glede na sara-

jevski atentat stavila kake zahteve in se izpostavlja podobnemu fiasku kakor ob Friedjungovem procesu, ker srbska vlada ne more prevzeti nobenih obveznosti, če jih srbsko ljudstvo ne odobri. Vmešavanja v notranje zadeve Srbije bi v Srbiji nihče ne odobral in dopustil. »Novosti« objavljajo uvodnik, ki prorokuje, da Avstro-Ogrska leta 1917. propade.

TISZA NA DUNAJU.

Budimpešta. Ministrski predsednik Tisza bo prihodnji teden odpotoval na Dunaj. Do tega časa bo sarajevska preiskava zaključena. Tisza posve-toval z grofom Berkom in ministrskim predsednikom Sturghom o odredbah, ki naj bi se ukrenile z ozirom na izid preiskave.

ČEŠKI NARODNI SOCIALCI PROTI SKUPNI OPOZICIJI VSEH ČEHOV.

Praga. »Češko Slovo« odklanja navset socialno - demokratskega glasila »Pravo Lidu«, ki je nasvetovalo, naj bi vsi Čehi stopili v opozicijo proti Sturghu in izjavlja, da bi bila spo-jitev s socialnimi demokrati in mlado-čehi nemogoča, ker bi navedeni stran-ki ob prvi priliki izskočili iz opozicije. »Hlas Naroda« piše z ozirom na dopust min. predsednika grofa Sturgha, da je ta dopust zadnji rok glede na nemško-češko vprašanje. Parlament se brezpogojno skliče jeseni, ki mora vlada rešiti več zadev, ki so potrebne, da bo mogel državni stroj poslovati.

ČEHI IN POLJAKI.

Praga. »Narodni Listy« pišejo ob skupščini poljskega šolskega društva v Biali, da porabijo Poljaki za svoje šole v Šleziji veliko denarja, a da je značilno, da se bore Poljaki v Šleziji bolj proti Čehom kakor proti Nemcem. List obžaluje, ker se šlezijski Čehi ne podpirajo s šolami tako, kakor bi bilo želeli, dasi jih Nemci ponemčujejo, še bolj jih pa raznarodujejo Poljaki.

OBUPEN POLOŽAJ V ALBANIJI.

Drač. Vstaši so Berat napadli s to-povi, zaplenjenimi v Elbasanu.

Rim. Agenzia Stefani poroča iz Drača: Iz Valone poročajo, da so se holandski častniki po padcu Korice, ki so jo Epirci zavzeli 9. t. m., vrnili le z 80 možmi v Valono, ker so se vladne čete, 2000 mož po številu, spričo sovražnika popolnoma razkropile.

Rim. Prefekt v Valoni je prosil al-bansko vlado, da bi smel priti v Drač v svrhu posvetovanja z vlado glede var-stva in vzdrževanja beguncev, ki jih 10.000 do 15.000 zbranih v okolici Be-rata. Prefekt je bržkone že dospel v Drač.

Drač. Knez Wied je v sobotnem po-svetovanju albanskih notablov zahte-val, naj izrečejo svoje mnenje o name-nu, napasti vstaše. Sklenilo se ni ničesar, ker so bili notabli različnega mne-nja.

Drač. Kakor poročajo, so Grki za-sedli epirski mesti Starova in Skra-pari kakor tudi sosednjo okolico. Na-novo zasedeno ozemlje je večje kakor prejšnja pokrajina, iz katere so se umaknili Epirci.

Drač. Potrjuje se vest, da so vstaši Berat zavzeli.

HČI ALBANSKEGA KNEZA OBOLELA.

Milan. Hči albanskega kneza je obolela na malariji.

POGREB RUSKEGA POSLANIKA HARTWIGA.

Belgrad. Pogreb ruskega poslanika Hartwiga se vrši jutri. Udeležili se ga bodo vsi diplomatični zastopniki, za-stopniki civilnih in vojaških oblasti, vsa belgrajska garnizija, duhovščina z metropolitom na čelu. Truplo bodo po-kopali na belgrajskem pokopališču z vojaškimi častmi. Listi prinašajo o Hartwigu obširne nekrologe in pišejo, da pomenja smrt Hartwiga nenado-mestljivo izgubo za Rusijo.

Belgrad. Truplo ruskega poslanika Hartwiga je zdravnik dr. Mišel balza-miral. Truplo leži na mrtvaškem odru v velikem salonu ruskega poslaniš-tva. Na krsto pokojnika sta pustila polo-žiti vence kralj Peter in prestolonasled-nik Aleksander, kakor tudi vsi diplo-matični zastopniki tujih držav.

DOGODKI V BELGRADU.

Belgrad. Včeraj se je tu razširila vest, da se nameravajo uprizoriti res-ne demonstracije proti avstroogrske-mu poslanstvu. Številni avstroogrski po-daniki — okoli 40 — so iskali za-vetja v poslanstvu, v katerem so tudi prenočili, drugi so poslali svoje rod-bine v Zemun. Govorilo se je tudi, da bo izvršen atentat na avstroogrsko po-slanstvo, ki je bilo zastraženo. Toza-dnevne vesti pa so se izkazale brez pod-lage. Po noči in danes je bil mir.

Belgrad. Z ozirom na vesti, da se namerava izvršiti napad na prestolona-slednika Aleksandra, so ukrenili ob-širne varnostne odredbe ter pomnožili osebno stražo prestolonaslednika.

Belgrad. List »Balkan« poroča, da se bo srbski poslanik Jovanović na Du-naju vrnil prihodnje dni v Belgrad, da bo poročal o političnem položaju. »Bal-kan« pozivlje srbsko občinstvo, naj še nadalje bojkotira avstrijsko donavsko parobrodno družbo. — »Politika« pove-ličuje v svojem uvodniku kralja Petra povodom njegove 70 letnice, ker se je pod njegovo vlado Srbija povečala.

DAR CESARJA VILJEMA PAPEŽU.
Rim. Cesar Viljem je poslal papežu v dar sliko Konstantinovega prapora.

AVSTRO-OGRSKI POSLANIK V BUKAREŠTU.

Bukarešt. Odločno se dementira vest, da bo avstro-ogrski poslanik grof Czernin odstopil.

VPOKLICANI REZERVISTI V ITALIJI.

Rim. Oficelna »Agenzia Stefani« poroča, da se 11. t. m. vpokličejo pod orožje rezervisti letnika 1911. Tisti re-zervisti, ki se z dovoljenjem vojaških oblasti nahajajo v inozemstvu, se do preklica še ne pokličejo pod orožje.

Rim. Število vpoklicanih rezervi-stvo znaša 120.000 mož. Sodijo, da je to vpoklicanje v zvezi z grško politiko v Epiru.

Rim. Vpoklicanje enega letnika rezervnikov javnost različno tolmači. »Tribuna« piše, da se je to zgodilo vsled mednarodnega položaja, zlasti pa vsled neurejenih razmer v Orientu, predvsem v Tripolisu. Drugi listi zopet trdijo, da se mobiliziranje vrši vsled ponovnega stavkarskega gibanja že-lezničarjev, nekateri pa zopet poro-čajo, da zaradi dogodkov v Epiru. Natančnega vzroka ne vé nihče.

GRKI IN BOLGARI.

Atene. Bolgarski izredni poslanik Pasarov se je 11. t. m. predstavil grš-kemu kralju in mu izročil svoje po-verilno pismo z govorom, v katerem je naglašal, da sta mu bolgarska vlada in bolgarski vladar naročila, naj vse stori, da se obnove dobre razmere med obema državama, kakor tudi medse-bojno spoštovanje in prijateljstvo. Grški kralj je v svojem odgovoru nagla-šal, da tudi on želi, da bi se obnovile dobre in prijateljske razmere med obe-ma državama.

Z BULGARSKORUMUNSKJE MEJE.

Bukarešt. V sobotni noči so v vasi Kujundžuk, dva kilometra daleč od meje, prišli trije bulgarski obmejni vo-jaki, ki so jili rumunski obmejni straž-niki pozvali, naj se odstranijo. Bulgar-ski vojaki so se vrnili, oboroženi s pu-škami, ter prodrli več kot en kilometer daleč na rumunsko ozemlje in streljali na dva rumunska vojaka, ki sta bila oba težko ranjena. Ker so se v zadnjih 14 dneh podobni dogodki ponavljali ter sta bila neki rumunski vojak in neki rumunski kmet ustreljena, trije rumun-ski vojaki pa ranjeni, je javno mnenje v Rumuniji zelo razburjeno ter zahteva strogih odredb, da se preprečijo podob-ni dogodki.

NIZOZEMSKI PRINC HENRIK V PETROVEM DVORCU.

Petrov dvorec. Car in carica sta 12. t. m. zaslišala v avdienci nizozem-skega princa Henrika. Po avdienci sta ga povabila k zajtrku, pri katerem sta bila navzoča car in carica z otroci in velika kneginja Marija Pavlovna.

ŠPANSKA PRODAJA VOJNE LADJE.

Madrid. Ministrski predsednik Da-to je v pogovoru s časnikarji izjavil, da namerava več držav za ugodno ceno kupiti španske vojne ladje, ki so že zgrajene in se še grade.

PREVZETJE DREADNOUGHTA »SULEJMAN«.

Carigrad. Transportni parnik »Re-šid paša« se je odpeljal iz Carigrada na Angleško z velikim delom moštva, namenjenega za posadko dreadnough-ta »Sulejman«, ki ga prevzame Turčija.

ŽENSKO GIBANJE NA ANGLEŠKEM.

London. Ko sta se včeraj peljala kralj in kraljica iz svoje palače, je vr-gla neka sufragetka v njujin voz gumi-jevo žogo z nekim napisom. Zoga je padla kraljici v naročje in jo je kralji-ca smehlajaje porinila z roko proč. Žen-sko so aretirali.

BERAČICO UMORIL IN RAZSEKAL NA KOSCE.

Dunaj. V soboto so aretirali 60let-nega nočnega čuvaja na centralnem pokopališču Jožefa Faschinga, ki je umoril 70letno beračico Frančiško Schmerz. Morilec je pri včerajšnjem zaslišanju priznal, da je starko umo-ril v jezi, ker je vedno beračila pri

njem. V četrtek popoldne jo je zvalil v svoje stanovanje in izvršil umor. Čez noč je skrli truplo pod svojo posteljo, na kateri je mirno spal. V petek je truplo razkosal in telo, zašito v vrečo, vrgel ob 10. uri zvečer v donavski ka-nal. Schmerz je dobivala 20 K mesečne rente ter so našli v njeni obleki zašitih 500 K. Pri morilcu so našli 140 K. V stanovanju beračice so našli velike za-loge kave, čaja, sladkorja, ruma, liker-jev, oblek itd. za več let. Stanovanje je bilo primeroma dobro mobilirano. Našli so tudi mnogo srebrnih predmetov. Sklepajo, da je bil izvršen roparski umor. Morilca, ki je svoje dejanje po-polnoma priznal, so izročili deželnemu sodišču.

EKSPLOZIJA NA KITAJSKI TOP-NIČARKI.

Šanghaj. Na topničarki Tielgši je nastala grozna eksplozija. 35 mornari-ških kadetov je ubitih.

NESREČE V GORAH.

Solnograd. Na Velikem Venediger-ju so našli 4 mrtve turiste, ki jih je za-lotil snežni vihar. Na nekem drugem mestu so opazili tri trupla ponesreče-nih turistov. Sodijo, da se je ponesre-čila večja turistovska družba.

PARIZ SE POGREZUJE.

Pariz. Bulvard Loey se je zopet pogreznil. Neki avtomobil je padel v globoko jamo. Človeških žrtev ni.

NOV SVETOVNI ZRAČNI REKORD.

Peterburg. Francoski aviatik La-porte je letal v peterburški okolici z dvema pasažirjema v zraku 9 ur 16 minut in je ustvaril nov svetovni re-kord.

Posestvo

obstoječe iz hiše v švicarskem slogu, hlev, trav-niki, njive, sadni vrt, gozd, blizu vrbskega je-zera se poceni proda. — Poizve se pri Fran Perneku v Rožeku, Koroško. 2296

Trgovski učenec

se sprejme v trgovino z mešanim blagom na de-želi. Zahteva se primerna šolska izobrazba, sin krščanskih staršev. Prednost imajo tisti, ki so se v kakli trgovini že učili. Ponudbe sprejema uprava Slovenca pod št. 2305. (Znamka za odgovor!)

Jutri teden, v nedeljo 19. ju-lija, vsi prijatelji treznosti na Tabor »Sv. vojske« na Brezjah.

Zahvala.

Povodom prebriske izgube našega nepozabljivega očeta, gospoda

Josipa Miheliča

nadučitelja in člana c. kr. okraj-nega šolskega sveta

nam je došlo toliko izraženega so-čutja, da se nam ni moglo vsakemu posebej zahvaliti.

Najtopleje se zahvaljujemo visoko-rodnemu gospodu c. kr. okr. glavarju Bouvardu pl. Chatelet za blagohotno udeležbo pri pogrebu, prečastiti do-mači in tuji duhovščini za obilno to-lazbo v bolezni, posebej velečast. g. ljutomerskemu dekanu, vitezu Franc Jožefovega reda, g. Jurkoviču za vod-stvo pogreba. Posebna hvala slavnemu domačemu učitelstvu za krasni daro-vani venec, zlasti za ljubeznivost, s katero nam je šlo za časa bolezni, posebej ob smrti blagega pokojnika vedno tako požrtvovalno na roko. Srčna hvala vsemu cenjenemu učitelj-stvu od blizu in daleč, za tako šte-vilno udeležbo pri spremstvu rajnega k večnemu počitku, za ganljive zalo-stinke in pretresujoče nagrobne go-vore. Zlasti se zahvaljujemo bl. gosp. dr. Kreftu za izredno človekoljubno dobrohotnost začasa bolezni predra-gega očeta. Enako se zahvaljujemo vsem blagim sosedom, za krasne da-rovane vence, za obilno spremstvo na pokopniški zadnji poti ter za neutrud-ljivo olajšavo v težki bolezni. Prav lepa hvala cenj. domačemu pevskemu zboru za ganljivo petje pred hišo za-losti in pri sv. maši zadušnici.

St. Jurij pri Ljutomeru, Stajersko, dne 10. julija 1914.

2299

Žalujoči ostali.

Tvrdba I. Murnika nasledn. v Kamniku sprejme

učenca in učenko

v trgovino, s primerno izobrazbo in iz poštene krščanske hiše. 2297

Anton Stergar.

Potrti globoke žalosti naznanjamo v svojem in v imenu ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znancem tužno vest, da je naša prisrčno ljubljena soproga, mati, stara mati, teta, svakinja in tašča, gospa

Marija Jenko, roj. Grecht

soproga strojevodje v pokoju

danes ob pol 7. uri zjutraj v 65. letu njene starosti, po kratki, potrpežljivo prestani bolezni, previdena s svetimi zakramenti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice bo v torek 14. julija ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Spodnja Šiška št. 30 na pokopališče v Dravlje.

Svete maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah. Blago pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Spodnja Šiška, dne 12. julija 1914.

2295

Žalujoči ostali.

Pogrebni zavod Iv. Rojina, Spodnja Šiška.

Velika internacionalna kolesarska dirka

48 dirkačev.

Okolu Gradca 85 km

Fran Ogrin

na GORČEVEM

ADLER-KOLESU PRVI.

2306

Važno za Irgovce, ki imajo Irgovske zveze na Ogrskem.

Novi ogrski civilnopravni red je onemogočil izvršitev avstrijskih sodb na Ogrskem na ta način, kakor je bilo to urejeno doslej. Med avstrijsko in ogrsko vlado pred kratkim sklenjena pogodba o izvršilni pravni pomoči ne omogočuje več navedbo avstrijske fakturne in knjižne podsodnosti kot reciprocitne podsodnosti proti ogrskim dolžnikom, vendar pa se je s tem, da se je za avstrijsko pravo nanovo ustvarila podsodnost za blagovne tirjave trgovcev ter da se je podsodnost kraja izpolnitve modificirala na način, primeren ogrskemu pravu, ustvaril nadomestek za podsodnosti, ki jih je doslej avstrijski kupčijski svet najraje navedel proti neplačujočim ogrskim dolžnikom. Ta nadomestek nudi možnost, da se morejo pravde proti ogrskim dolžnikom kakor doslej v Avstriji izvesti. Kakor znano, so nove procesualne določbe v avstrijsko pravo že uvedene s cesarsko uredbo z dne 1. junija 1914, drž. zak. št. 118 (novela o razbremenitvi sodišč, člen IV.)

Odslej se bodo torej tožbe na ugovoritev obstoja ali neobstoja kakšne pogodbe, na njeno izpolnitev ali razveljavljenje kakor tudi na oškodnino radi neizpolnitve ali radi nepopolne izpolnitve mogle vložiti pri sodišču kraja, v katerem je po dogovoru strank izpolniti pogodbo. Taki dogovori morajo biti z listinami dokazani. Potemtakem bo najvažnejši pogoj za to, da se more porabiti avstrijska podsodnost izpolnitve, dejstvo, da se vsako posamezno naročilo, naj je že posredovano po potniku ali pa naj izhaja neposredno od naročnika, izvrši v pisni obliki in obsega jasno, od naročnika ali za to z listino pooblaščen osebe lastnoročno podpisano klavzulo, po kateri je pogodbo naročniku izpolniti pred sodiščem kakšnega izrecno označenega avstrijskega kraja.

Dalje bodo na podlagi podsodnosti za blagovne terjatve trgovci mogli protokolirani trgovci radi svojih terjatev iz prodaje, izvršene v obsegu njih trgovine, v teku dveh let od zadnjega naročila tožiti ogrske trgovce (protokolirane ali neprotokolirane) tudi pred sodiščem kraja svoje trgovine če bodo mogli z listinami dokazati tako kot podlaga terjatve službe naročilo kakor tudi dejanski prevzem blaga. Tudi v tem primeru je potemtakem treba za to, da se more porabiti ta podsodnost, imeti za vsako posamezno naročilo pismeno od ogrskega odjemalca lastnoročno podpisano naročilo. Ker pa se tu zahteva tudi lastnoročno po odjemalcu podpisano železniško ali poštoupravno prevzemno potrdilo, bo treba avstrijskemu trgovcu, oziroma spediteru natančno preiskati, če je tudi to prevzemno potrdilo podpisal imetnik kupčije sam.

Bati pa se je, da bodo ogrski odjemalci izdali onih listin, ki so potrebne izpolnitve za ustanovitev podsodnosti kraja izpolnitve kakor tudi podsodnosti za blagovne terjatve trgovcev, stavili ovire nasproti in se prizadevali, pridržati doslej običajni način, po katerem praviloma naročilnih listov niso popisovali. Le s tem pa, da avstrijsko trgovsko postopa složno in skupno in blagovnih dobav ne efektuira drugače kakor na podlagi pravilno izdanih naročilnih listin, bo moči doseči, da podsodnosti, omogočene po pogodbi z Ogrsko, dobe praktično vrednost, da bodo torej nanovo uvedene, oziroma modificirane podsodnosti tudi v resnici nudile primeren nadomestek za ne več uporabljive prejšnje podsodnosti. V lastnem interesu avstrijskih trgovcev je torej, da blagovnih dobav ogrskim kupovalcem ne efektuirajo nikdar drugače, kakor na podlagi pismene in od kupovalca podpisane klavzule izpolnitve na kakšnem določenem avstrijskem kraju, oziroma le na podlagi po potniku dobljenega, to klavzulo obsegajočega naročilnega pisma, ali naposled na podlagi po ogrskem kupovalcu lastnoročno podpisanega naročilnega pisma ob skrbi za to, da dobe lastnoročno podpisano prevzemno potrdilo.

Na morje!

Slovenci govorimo dostikrat o našem morju in o naši Adriji in vendar nam manjka vse, kar nas bi opravičevalo, da to morje imenujemo naše. Nismo mornarjev, in sicer ravnotako ne priprostitih pomorščakov, kakor ne kapitanov, nimamo pa ravnotako svojih ladij. Vsa naša današnja mornarica sestoji iz parobroda »Vida«, ki prevažata goste iz Trsta v slovensko kopališče Grižan in nazaj. Predno bomo smeli opravičeno govoriti o svojem morju, si moramo predvsem ustvariti svojo trgovsko mornarico, a te ne bomo imeli, dokler ne bomo imeli svojih lastnih pomorščakov, predvsem pomorskih kapitanov. Res je sicer, da so na avstro-ogrskih trgovskih ladjah mornarji in kapitani po veliki večini dalmatinski Hrvatje. Toda ako hočemo, da bomo Slovenci enakovredni člani jugoslovanske narodne družine, moramo gledati, da bomo tudi v tem oziru dohiteli Hrvate. Naše srednje šole so prenapolnjene, in ideal naše mladine je državna služba ali advokatura. Na morje, kjer se nudi mlademu človeku toliko in tako lepih prilik za lepo eksistenco in sijajno karijero, na to morje pa nihče ne misli.

Smatramo zato kot svojo dolžnost, da opozorimo starše, ki mislijo dati svoje otroke v srednje šole, naj jih pošljejo v navtično akademijo. Mi danes takega slovenskega zavoda res nimamo, toda oni, ki ne znajo italijanski, se morejo upisati na hrvatsko navtično akademijo v Bakru. Onim pa, ki poznajo italijanski jezik, priporočamo, da se vpišejo na navtično akademijo v Trstu, na kateri je bilo v ravnokar minulem šolskem letu med 143 dijakov samo 5 Slovencev. Pogoji za sprejem v prvi pripravljalni razred je starost 12 let in popolno zdravje. Za sprejem v prvi razred akademije je potrebna poleg popolnega zdravja starost 14 let in dovršena nižja srednja ali trirazredna meščanska šola. Poleg tega opozarjamo one, ki so dovršili z maturo gimnazijo ali realko na enoleten navtičen kurz.

Absolventi tega kurza imajo vse pravice, kakor absolventi navtične akademije.

Razpis

službe organista in cerkovnika

v Radovljici, ki je zmožen pomagati tudi v posojilnici. Biti mora prav dober pevec, sposoben voditi pri izobraž. društvu tudi gledališke predstave, telovadbo in tamburiranje. Plača v gotovini 1600 K in prosto stanovanje. Prošnje opremljene s priporočili naj se dološljejo župnemu uradu. Oženjeni prosilci imajo prednost. 2246

NESTLÉ-JEVA
MOKA ZA OTROKE

Poskušnje pošlje na zahtevo popolnoma zastonj Nestlé, Dunaj I., Biberstrasse. 5k

Novo morsko kopališče
Punat = Košljunski zaliv
Otok Krk, Isfra. Pojasnila v Ljubljani I. Marčić, ali naravnost v Puntu. 2248
Kopališčni odbor.

Posestvo ob železnici

v lepem, zelo prometnem kraju na Gorenjskem, obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, njiv, travnikov in gozdov se radi rodbinskih razmer takoj pod zelo ugodnimi pogoji, prostovoljno proda. Ponudbe in natančnejša pojasnila „Ugodna prilika 1914“. Ljubljana, pošto ležeče. 2276

Začetniki!

Grško, latinsko, francosko, angleško, nemško, italijansko po zelo nizki ceni! — Marija Stanič, Knaflcova ulica 4. I. 2205

Kurzne cene

dne 11. julija 1914.

	K	h
Državne rente.		
4% konv. dav. pr. kron. renta (maj—nov.)	80	75
4% konv. dav. pr. kron. renta (jan.—jul.)	80	70
4 1/2% avstr. velj. papir. renta (febr.—avg.)	84	—
4 1/2% avstr. velj. srebr. renta (april—okt.)	84	—
4% avstr. zlata renta, davk. prosta . . .	100	45
4% avstr. kron. renta (marec—sept.)	81	25
4% av. kron. renta iz l. 1912 (junij—dec.)	81	15
4% ogr. renta v zlatu	96	—
4% ogr. renta v kronah iz l. 1910. . .	78	90
4 1/2% ogr. renta v kronah iz l. 1913. .	87	85
Druge javne zadolžnice.		
4% kranjsko deželno posojilo iz l. 1888.	90	75
4 1/2% kranjsko dežel. melior. pos. iz l. 1911.	95	—
4 1/2% kranjske deželne banke	95	—
4% bosansko deželno posojilo	79	20
4% obveznice Rudolfa. železnice	84	75
4% obveznice železn. Ljubljana-Kamnik	92	75
4% obveznice dolenj. železnice	84	60
Srečke.		
4% drž. srečke iz l. 1860. po 500 gld. a. v.	1660	—
4% drž. srečke iz l. 1860. po 100 gld. a. v.	415	—
Državne srečke iz l. 1864. po 100 gld. a. v.	680	—
Državne srečke iz l. 1864. po 50 gld. a. v.	330	—
5% don. uravn. pos. iz l. 1870. po 100 gld.	271	—
3% avstr. zemlj. kredit. srečke I. izd.	280	50
3% avstr. zemlj. kredit. srečke II. izd.	235	—
Bazilika budimp. iz l. 1886. po 5 gld.	23	05
Ljubljanske srečke po 20 gld.	55	—
Rudeči križ avstr. iz l. 1882. po 10 gld.	47	—
Rudeči križ ogr. iz l. 1882. po 5 gld.	25	25
Rudeči križ ital. iz l. 1885. po 25 lir.	46	—
Josiv-srečke iz l. 1888.	17	—
Turške srečke	204	40
Srbske drž. tob. srečke iz l. 1888. . . .	29	—
Akcije.		
Avstr. kreditni zavod	586	25
Avstro-ogrška banka	1950	—
Anglo-avstrijska banka	324	25
Dunajsko bančno društvo	496	50
Jadranska banka	416	—
Ljubljanska kreditna banka	398	50
Union banka	558	—
Zivnostenska banka	265	—
Avstrijski Lloyd	530	—
Državna železnica	661	90
Južna železnica	75	40
Alpine	770	—
Skoda	623	—
Valute.		
20 frankov	19	20
20 mark	23	58
Sterling	24	10
Rubelj	251	50

Vsa tozadevna pojasnila se dobe tudi v podružnici c. k. priv. avstr. kredit. zavoda v Ljubljani.

Sprejme se

blagajničarka

za kolodvorsko restavracijo v št. Petru na Krasu. Nastop takoj. Prednost imajo one, katere so že v tej stroki delale, ali pa trgovski tečaj in znanje kontrolne blagajne.

Gostilničarji in trgovci, pozor!

Na prodaj so — samo Slovincem — pod ugodnimi pogoji sledeča posestva:

1. V večjem trgu dobrodoča gostilna in trgovina s krasno vilo in lepim posestvom, cena 65.000 kron;
2. Izvrstno obiskana gostilna na najugodnejšem kraju mesta z lepimi sobami, krasnim vrtom, dvorano in kegljiščem, cena 30.000 K;
3. Ugodno ležeča gostilna in posestvo v Celovški okolici, lepo novo poslopje, cena 15.000 K.

Pojasnila daje: Hranilnica in posojilnica v Velikovecu, Koroško. 2247

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 4 velikih sob, predsobe, poselske sobe, kopalnice in z drugimi pritliklinami na solčni legi in lepim razgledom se radi preseljuje da z avgustom ali novembrom terminom v najem. Naslov se poizve v upravnistvu tega lista pod št. 2258.

Naznanilo preselitve!

Usojam si naznaniti vsem cenj. naročnikom, slavn. občinstvu, da sem se preselil s svojo krojaško obrtjo

s Sv. Petra nasipa št. 51 v Kolodvorsko ulico št. 18/I.

V nadi, da mi slavn. občinstvo ohrani tudi v bodoče zaupanje ter me poseča z obilnimi naročili, bilježim

z odličnim spoštovanjem

Franc Može,

krojaški mojster
Kolodvorska ulica 18/I.

2283

Christofov učni zavod

vpisuje ves julij vsak dan od 12. do 3. ure popoldne v Sodni ulici št. 1, I. nadstropje, desno. 2173

Rimske toplice

v Tržiču (Montalcione).

1665

Sezona od 1. junija do konca septembra.

Na novo prirejene in povečane vroče brome in kloridne toplice. Jednakomerna toplota 38° do 40° in naravne glinske kopeli. Analizirane od dvorne svetnika profesorja dr. E. Ludwiga ter od njega in najslavnejših zdravnikov Dunaja, Prage, Grada in Trsta najtopleje priporočene proti boleznim ischias, kroničnemu in hudemu revmatizmu v sklepkih in mišicah, živčnim boleznim vsake vrste, ter kožnim in ženskim boleznim. — Pojasnila daje radevoljno

UPRAVA.

Išče se za obrt v Ljubljani

skladiščnik

ki je samec in zna mogoče kako rokodelstvo, ali pa da je že opravljal tako službo. Ponudbe naj se naslove na upravnistvo Slovencev pod »F. T. 2267.«

zdravniško priporočeno krtvoreče vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franco po pošt-nem povzetju K 4.80. Edina zaloga

Br. Novaković

veletrgovina vina, vermoutha, Marsale, Malage, konjaka, žganja itd.

Ljubljana. 2631

Sukno, volнено blago, vse vrste perilno blago, šifoni, preproge, odeje, zastori in izvrstno gotovo moško perilo se dobi po najnižjih cenah ::

v manufakturni modni trgovini

Oglejte si zalogo, zahtevajte vzorce

I. KOSTEVČ Ljubljana
Sv. Petra cesta 4